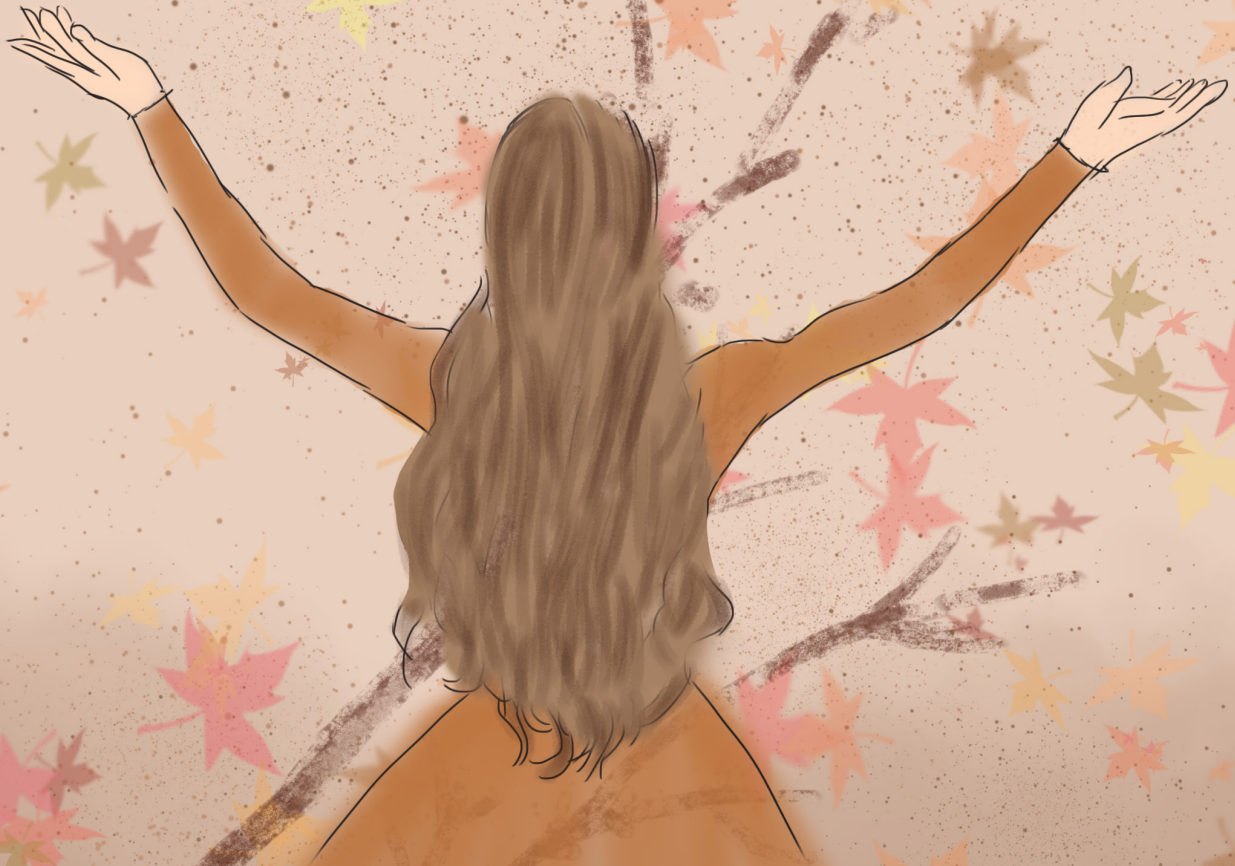

FIKİR PERVER

Fikir, Sanat ve Edebiyat..

SAYI 27 EKİM 2021

"Her sonbahar gelisinde,
düşen sarı yapraklarla,
kuru dallar arasında,
sen gelirsin
aklıma."

difa

Ey Türk Gençliđi,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinedir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

Atatürk

FİKİR PERVER

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi 2 yıldır sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperver Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Asya Alin Arslan
Beyda Topan
Hatice Cemrek
Hatice Çevik Erdal
İsmail İğdeli
Kübra Cırık
Mehmet ali keskinlik
Merve Günhan Çağıl
Merve Kakıcı
Özgür Aktaş
Perihan Aktan
Sehnaz Orhan
Selim Tosun
Serkan Duru
Serpil Uysal
Tugba Bademci
Zafer PARLAK

Editörlerimiz

Merve KAKICI
Meryem ÇAYCI
Özgür AKTAŞ

Kapak İllustrasyon

Dilayda TURGUT

Tasarım

Ahmetcan ÇAKAR
Bekir ÖZDEMİR
Mehmet Akif YARDIM

Sesli Dergi

Büşra ÇAYDAVUL

İletişim

Derya CORUK
Sılanaz KALENDER

SİZ DE YAZMAK İSTER MİSİNİZ?

2019 yılında ülkemizin gençlerinin isteklerini dile getirmek için oluşturulan Fikirperver Dergi' de siz de yazmak isterseniz bizimle mail yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

24.sayı
Temmuz/2021

fikirperverdergi.com

▶ Fikirperver Dergi

📷 @fikirperverdergi

fikirperverdergi@gmail.com

Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 @gelecegimizkitapta

İHTİ-YAR

Sonbahar mevsiminin iyiden iyiye hissedildiği, rüzgârlı bir ikindi vaktiydi. Yağmur damlaları şiddetli bir biçimde cama vuruyordu. İhtiyar, gök gürültüsüyle birlikte şekerleme tadındaki uykusundan sıçrayarak uyandı. Şaşkın şaşkın etrafa bakındı. Sanki başka bir alemde bu dünyaya geçmiş gibiydi. Üzerine örtülen battaniye yere düşeli epey olmuş, belli ki çoktandır üzeri açık kalmıştı. Üşümekten çenesi titriyor, kendini sıkmaktan bütün kemikleri sızlıyordu. Gök gürültüsüyle uyanması, gördüğü kâbusun daha fazla etkisinde kalmasına sebep olmuştu.

İhtiyar, uzandığı kanepeden yavaşça doğrularak ayağa kalktı ve köşedeki aynaya doğru yürümeye yeltendi. Bacakları eskisi kadar iyi tutmuyordu ve bunu hatırlamak onun için oldukça korkunçtu. O yüzden yerinden pek kıpırdamaz, kendisinin halledebileceği en basit işleri bile eşi Alyona'ya yaptırırdı. Bir bardak su istemek için mutfakta yemek yapan eşine seslendi. "Alyona! Bir bardak su..."

Alyona, nahif, çalışkan ve halinden memnun bir kadındı. İhtiyarın ölen eşinden sonra evlendiği, kendisinden on beş yaş küçük olan karısıydı. Gorgias'a evlenme teklifini kendisi etmişti. Bu, ruhunu geçmişte bir yerlerde bırakmış olan adamı her şeye

rağmen seviyordu. Kocasının bir dediğini iki etmez, her durumda süreci idare eder, olaylar karşısında, yeter ki sonu iyi bitsin diye düşünür, bunun için elinden gelen ne varsa yapardı. O gün yine öyle yaptı. Onca işinin arasında ikiletmeden suyu, ihtiyarın başucuna bıraktı. Tek kelime etmeden, görevini yerine getiren bir asker edasıyla mutfığa geri döndü. İhtiyar, suyundan bir yudum içtikten sonra yavaş adımlarla aynaya yaklaştı, cesaretsiz bir hâlde aynadaki yansımasına göz ucuyla baktı. Alnındaki kırışıklıklar, yüzünün sarkmış derisi, göz kapaklarının yılların yorgunluğuyla ağırlaşmış görüntüsü, onu birden geçmişe doğru götürdü. Bir zamanlar ulaşılması zor, dönemin en saygın adamlarından Profesör Gorgias, diye mırıldandı ağlamaklı bir ses tonuyla. Zaman ne kadar hızlıydı ve nasıl da acımasız davranmıştı. Hitap ettiği kalabalıkların kuru gürültüsünü bile öyle özlemişti ki. Fakat artık gürültüyü bile duymaya, yorgun kulakları müsaade etmiyordu. Üstelik hayatında bir iki kişi hariç, herkesle bağını koparalı yıllar olmuştu. deta insandan kaçan yabani bir hali vardı.

Vakit epey geçmiş, akşam olmuştu. İhtiyar, odanın kapısını açtı, birkaç adım ilerledi ve durakladı. Dış kapının girişinde bulunan büyük ve uzun yemek

masasına takıldı gözleri. Yıllar önce o masa, her akşam çeşit çeşit yemeklerle donatılır, dostlarla saatlerce doyumsuz sohbetler edilirdi. En son ne zaman böyle bir akşam yaşadığını hatırlamıyordu bile. Zamanını hatırlamasa da unutamadığı onlarca anısı vardı.

Dostu Phaidros'la birlikte Søren Kierkegaard'ın Baştan Çıkarıcının Günlüğü'nü bu masada birlikte okumuş ve uzun uzadıya tahlilini yapmışlardı. Eserde yer alan, "Bedenleri gerçek dünyada görünen çoğu kişi aslında oraya değil, diğer dünyaya aittir," cümlesini şimdi daha iyi anlıyordu.

Bir gün yine Savaş Sanatı adlı eserle ilgili sohbetleri sabaha kadar devam etmiş yine de ayrılırken bir sonraki buluşmanın sabırsızlığıyla vedalaşmışlardı. Phaidros, asıl vedasını bir hastane odasında ciğerlerinin iflas etmesiyle yapmıştı. Gorgias yanındaydı ve biricik dostunu sonsuzluğa kendi elleriyle uğurlamıştı.

Ya ilk eşi Lora... Onu düşündükçe kendini daha da yalnız ve kimsesiz hissediyordu. Erkenden bırakıp gitmişti kendisini. Ona kızmak istiyor ama düşüncelerinde bile kızmaya kıyamıyordu. Ölüm hiç yakışmamıştı, güzel yüzlü Siyah İnci'sine. Böyle seslenirdi Lora'ya.

Lora, esmer, narin yapılı, dolgun yüzlü, siyah saçlı ve inci tanesi gibi ışıldayan siyah gözleriyle daha ilk görüşte kendisine hayran bırakmıştı Georgia'sı. Görür görmez içinden bir ses, Lora'nın hayatının kadını olduğunu söylemişti ona. Evlendikten birkaç yıl sonra Lora, teşhis edilemeyen bir hastalık sebebiyle hayata veda etmişti. Gitmedikleri doktor kalmamıştı fakat çare bulunamadı. Ne yazık ki Lora'nın narin bedeni bu yükü daha fazla kaldıramadı. Gorgias o günden sonra varlığını bedenine hamallık eden bir köle gibi hissetmeye başladı.

Yıllarca bu duyguyla yaşadı.

Yaşadığı zor günlerin ağırlığını kalbinin tam orta yerinde hissediyordu. Bunca acı kaybın bunca özlemin altında ezilmiş gibi bir hâli vardı. Ağırlaşan bedenini yavaşça sandalyeye bıraktı. Yanaklarından süzülen iki damla yaş ve kulağında yankılanan, o çok özlediği kalabalık sofradan göklere yükselen şen kahkalarla birlikte özgürleşti bedeninden.

O, artık Siyah İnci'si Lora'yla birlikte göklerin delikanlısıydı.

BENİM İŞİM SEVMEK

Sabah uyanma sebebiniz ya da yaşamak için motivasyonunuz ne? Birçok psikolog bu soruların cevabını araştırmıştır. Araştırmaların başında gelen isimlerden biri olan Abraham Maslow, 1943 yılında insan motivasyonlarını seviyelendirmiştir. Maslow ihtiyaçları, fizyolojik, güvenlik, sevgi, saygı ve kendini gerçekleştirme olarak sınıflandırmıştır.

İlk sınıfta fizyolojik ihtiyaçlar yer alır. Bunlar nefes alma, su, besin, uyku, denge, boşaltım ve cinsellik. İkinci sınıfta ise güvenlik ihtiyaçları başlar. Hijyen, sağlık, korkulardan emin olma gelir. Üçüncü sınıfa gelindiğinde ise ait olma, sevgi ihtiyacı yer alır. Dörtte saygınlık ve son olarak da kendini gerçekleştirme basamağı çıkar karşımıza. Tüm bunlar insanın yaşamak için ihtiyaç duyduğu motivasyonlardır.

Maslow Hiyerarşisi diye adlandırılan bu yapıyı yaygın bilinen bir yanlış olarak kendi oluşturmuştur. İnsanın aynı anda farklı seviyelerden ihtiyaçları olabilir. Elbette günlerce yemek yememiş bir insanın saygı ihtiyacı öncelik sırasında olmayabilir ancak insan beyni paralel işleyen bir makinedir. Aynı anda sevgiye ve güvenlik ihtiyacı duyabilir.

Benim bakış açım farklı. Sevgiyi nefes gibi görüyor, insanın sevgisiz kaldığında boğulduğuna şahit oluyorum. Hırçınlaştığından, zarar verici seçimler yaptığından haberdar olsa bile bunu seçtiğini izliyorum. Sorunlara da çözümlere de kaynaklık eden sevgi neydi? Sevgi, insanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu olarak tanımlanır ama biz tabi Türkan Şoray'dan öğrendik bu sorunun cevabını. Emekti.

Benim cevabımı biliyorsunuz. Onca gencin, yaş alanın hayattan kaçışı içimizi sızlatıyor. Anne babanın çocuklarına yaptığı eşlerin birbirine yaptığı sevgisizlikten, istismardan nefesimiz kesiliyor haberleri her izlediğimizde. Yaşamımızı ruhumuzu, anımızı alıyorsa bu sevginin yeri değişmez mi?

Oysa sevgi ne yapıcı, ne hoş bir enstrüman. Teslim olabilmek önce kendine ailene çevrene... Sevsek ya önce kendimizden baş-

layarak. Çocukları sevsek, içimizdeki çocuğu sevsek... İçimizdeki çocuk demişken Doğan Cüceloğlu'nun kitaplarından birinin adıdır. Kitapta, "Herkesin içinde değişik sesler vardır. Bu sesler iç ana-baba ve iç çocuğumuza ait seslerdir. İç ana-baba gerçekçi, deneyimli, ciddidir ve sonuca yöneliktir. İç çocuk oyuncudur, enerji küpüdür, şevk heyecan ondan gelir ve sonuca değil sürece yöneliktir. Onun sesi kaybolduğu zaman yaşamın zevki de kaybolur. Sağlıksız iç çocuk, sevilmemiş yerilmiş, bastırılmış ve utanca boğulmuş bir geçmişin ürünüdür. Sağlıklı iç çocuk ise sevilmiş, övülmüş, yüreklendirilmiş ve desteklenmiş bir geçmişin ürünüdür," der.

Profesör Mevlüt Kaya'nın Ailede Anne-Baba Tutumlarının Çocuğun Kişilik Ve Benlik Gelişimindeki Rolü makalesinde, "Tutarlı, dengeli sevgi ve ilgi çocuğun kendine güvenini ve benlik saygısını yükseltir. Anne babalar, çocukların hayattaki tutumları, inançları, değerleri, benlik kavramları ve kişilik özellikleri için birinci derece referans kaynaklarıdır," der. Başka başka atmosferde büyü-yüp eşsiz deneyimlerde olsak da anne babalarımız ve çevremiz belki bilmese de bize iyi gelecek olanı ,ben her insanın -bilseydi- doğrusunu yapacağına inanırım. İlk ateşi bizim yakmamız mümkün.

İlk ateşi yaktığım bir hikayem var. Doğuda görev yapan bir öğretmenim. Bu sene tanıştığım çiçeğim -öğrencilerime böyle seslenirim- benim, on yaşında şiddetli oyunları seven ve şiddetle iletişim kuran bir öğrencim. Kızdığına kötü sözler sarf etmekten ve hatta bana bu konuda uyardığım için kızıp derste kapının önüne yüzüstü yatıp dersi bitmesini beklemekten kendini alıkoyamaz.

Başta ne yapabileceğim konusunda beni düşündürüyordu. Onu sevdiğimi söylemekle başladım işe. Sevmek ne kelime, bayılıyordum onun zekâsına ve benimle atışmasına. Hiç de saklayamam sevgi-

mi, dilime vurur dayanamam. Onun iyi yanlarını söyleyip sonra davranışları konusunda uyardım. Velisi geldiğinde onun yanında, onu sevdiğimi onunla iyi anlaştığımı ve zeki bir çocuk olduğunu söyledim. Velisi de şaşırды, daha önce öğretmenleriyle iletişim kuramayıp şikayetlerle üzüldüklerini söyledi. İlk defa beni sevdiğinden bahsetti.

Bu diğer öğretmenlerin kötü ya da yanlış davrandığı anlamına asla gelmez. Sadece iletişim kurma şeklini değiştirmeyi denedim ve öğrencim de cevap verdi. Öğrencimin, onun kendisi hakkında düşündüklerimi duyması, bana olan güvenini ve kendine olan saygısını artırdı.

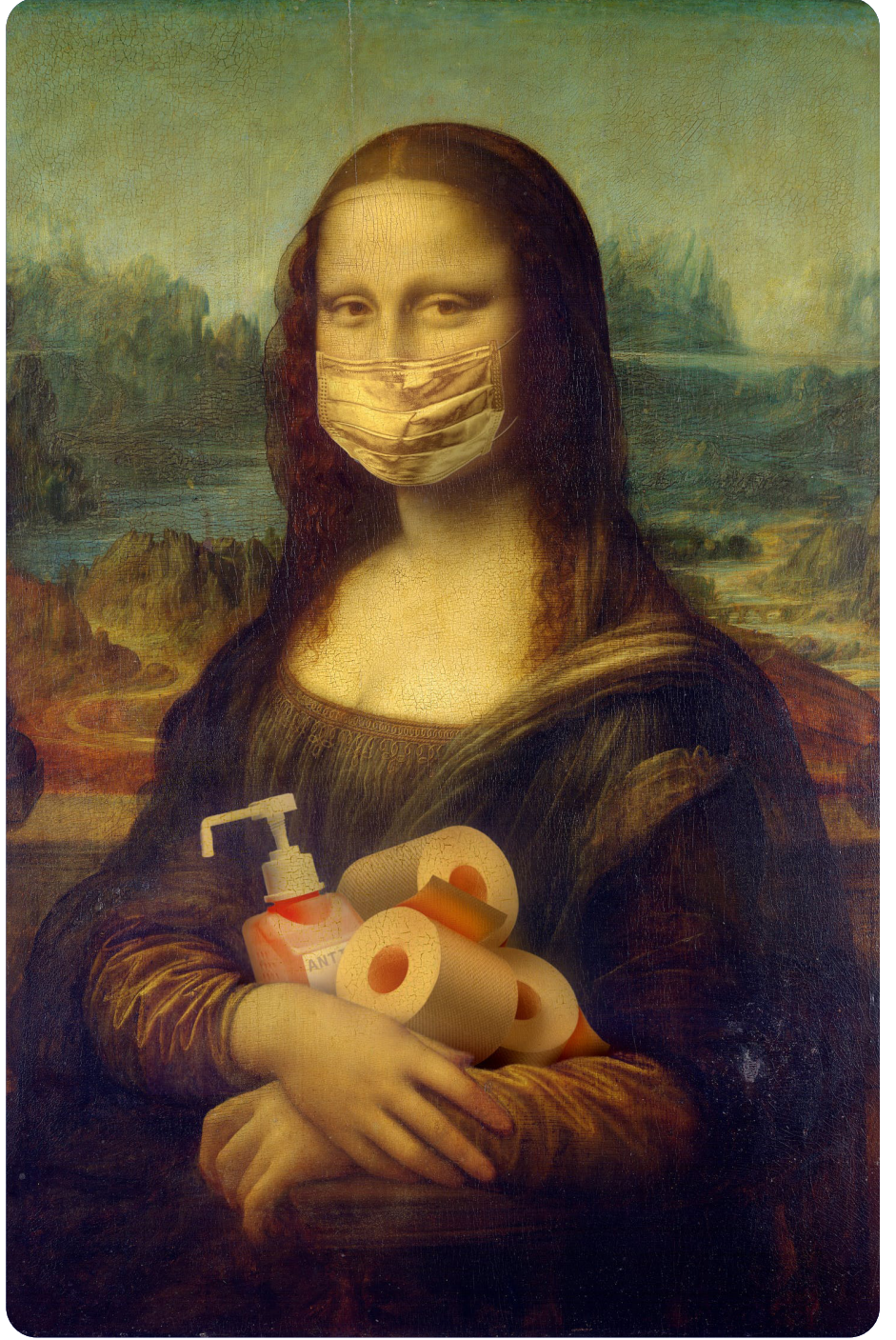
Savaş oyunlarını çok sevmesinden rahatsızdım. Sürekli örneklerini buradan veriyor, ailesiyle bu konuda konuşsam da kaçak kaçak oynuyordu. Ona bir gün, "Oyunların hikayeleri çok hoşuna gidiyorsa neden sen yazmıyorsun, senin oyunların oynansın istemez misin?" dedim. Nasıl olacağını sorunca kitap okuması gerektiğini anlattım ve okullar kapalı olmasına rağmen Eylül'den bu yana seksen altı kitap okudu. Bunlar sevdim de oldu.

Ben dünyaya sevmek için geldiğime inanıyorum. İnsanlara güzel özelliklerini söylemekten kendimi hiç almıyorum. Yaşamaya sevmek için gelmiş olabilirim. Beni bu mutlu ediyor bu heyecanlandırıyor. Cemal Süreya'nın çok sevdiğim bir sözü var, "Bugün yaşamayı seviyorum. Yarın da bir neden bulur severim. Daha sonra yeniden keşfeder, yeniden severim. Benim sevmekten başka işim yok ki."

PRENS PROSPERO'DAN KARANTİNALI DESPİNA'YA

Dünyamız bir buçuk yılı aşkın bir süredir koronavirüs salgını ile boğuşuyor. Yapılan aşilar sayesinde gün geçtikçe yayılma ve ölüm oranları eskiye nazaran düşse de rahat bir nefes almamıza daha epey zaman olduğunu söylüyor uzmanlar. Virüsün neden olduğu hastalık, dünya genelinde şimdiye kadar dört milyonu aşkın kişinin ölümüne yol açtı ve vaka sayısı da 200 milyona yaklaştı. Hızı azalsa da çeşitli mutasyonlarla bu sayılar artmaya devam edecek gibi gözüküyor.

Tüm dünyayı etkisi altına alan bu pandemi ilk değil ve büyük olasılıkla son da olmayacak. Bilinen ilk büyük salgın M.Ö. 430 yılında, Yunanistan'ın Atina şehrinde baş göstermiş. Şehri derinden sarsan ve büyük bir kargaşa altında bırakan bu salgın, neredeyse 100 bin insanın canını almış. M.S. 165 yılında başlayan başka bir salgın da veba olarak nitelendirilse de hastalığın çiçek ya da kızamık olduğu değerlendirilmektedir. Roma askerleri tarafından bölgeden bölgeye taşındığı düşünülen bu salgın Anadolu, Mısır, Yunanistan ve İtalya'da etkili olmuş ve o sıralarda dünya üzerinde yaşayan yaklaşık 200 milyon insanın beş milyondan fazlasının ölümüne neden olmuştur. Bilinen bu ilk salgınları çeşitli adlar alan veba, kolera, değişik isimli gripler ve yakın zamanlarda da aids, sars ve ebola gibi daha niceleri takip etmiş ve hâlâ da ediyor.

Bu tür salgınlara karşı tabii ki insanoğlu tedbirler almaya çalışmıştır. 14. yüzyılda aralarında Osmanlı Devletinin ikinci sultanı Orhan Gazi de olmak üzere, o zamanlar 350-400 milyon arası insanın yaşadığı düşünülen dünyamızda, 150 milyon dolayında insanın ölümüne yol açan kara veba ya da kara ölüm olarak adlandırılan bir salgın yaşanmıştı. Bu salgına karşı Amasyalı Sabuncuzade Şerafeddin Efendi'nin yazdığı ve bizde ilk deneysel tıp kitabı olarak kabul edilen Mü-

cerrebneme adlı eserde salgına karşı hangi tedbirlerin alınması gerektiği şöyle anlatılıyor: "Ellerini onat yu (Ellerini güzelce yıka), galebeliğe girme, selamı uzakça vir, eyi yi ve eyi iç, haste isen yatıvir, taşra çıkma (dışarı çıkma), taşra da yüzün ört; bi iznillah nesne dokunmaz." Şu anda sağlık otoritelerinin bizlere verdiği tavsiyelerden farkı yok bunların. İnsanlar bu tür salgınlara karşı bir çözümü de tanımadıkları grupları yanlarına yanaştırmayıp karantina bölgeleri oluşturmak-

ta bulmuşlardı bir dönem. Bu salgın hastalıklar özellikle deniz ticaretinde kullanılan gemiler ve gemi personeli tarafından başka ülkelere taşınıp yayılıyordu. Bu yüzden ilk olarak liman kentlerinde başlatılan ilk karantina uygulamasına da cüzzam hastalığının yayılımını durdurmak için 1127 yılında Venedik'te başlanmıştı. Zamanımızda da bu tür uygulamalar, Sars virüsü salgını ve 2014 yılında Batı Afrika'yı etkisine alan ve köy ve kasabaların karantinaya alınmasına yol açan Ebola virüsü salgını sırasında da yapılmıştı. Günümüzde de halen tüm dünyayı kaplayan koronavirüs salgını dolayısıyla dünyada pek çok ülkede geniş kapsamlı karantinalar uygulanmış ve halen uygulanmaktadır. Çin'in hastalığın ilk görüldüğü Wuhan kentini karantinaya alması, şehirlerin de kitlesel olarak karantinaya alınmasına bir örnek olarak gösterilebilir.

14. yüzyılda Asya'da başlayan veba salgını gemilerle Avrupa'ya taşınmış, hemen hemen bütün kentlerini etkisi altına almış ve

nüfusun önemli bir bölümünü öldürmüştü. Bu sayıda çevirisine yer verilen Edgar Allen Poe'nun Kızıl Ölümün Maskesi adlı kısa hikayesinde anlatılanlar da bu salgını esas almaktadır. Korku temalı kişilik çatışmalarının kimi zaman fantastik, kimi zaman doğüstü olaylar ile anlatıldığı gotik edebiyatın öncülerinden olarak kabul edebileceğimiz Edgar Allan Poe bu hikayesinde bir salgın hastalıktan ve bu hastalığın öldürücülüğünden bahsediyor. Salgından kaynaklanan ölümlere karşı hiçbir çözüm bulamayan hikayenin baş kahramanı Prens Prospero, son çareyi kendisini arkadaşlarıyla beraber birkaç senelik yiyecek olarak bir manastıra kapatıp dış dünya ile tüm ilişkilerini kesmekte bulmuştu. Ölümden kaçmak için kendisi ve arkadaşları için bir çeşit karantina süreci başlatmıştı. İsmi zenginliğin sahibi anlamına gelen prens her şeye sahiptir ancak ölüm onu hiç ummadığı bir anda bulmuştur. Yaşadığı 1800'lü yıllarda da tüm dünyayı olduğu gibi Avrupa'yı da kasıp kavuran kolera salgınlarının Poe üzerin-

de etkisi çoktu. Eşi de böyle bir salgında tüberküloza yakalanarak ölmüştü. Gerçi kendi sonu da çok farklı olmayacak, dünya edebiyatında kendinden söz ettirecek birçok eserler verdikten sonra kırk yaşında kimilerince alkolden kimilerince sefaletten ve kimilerince de bir salgından dolayı ölmüştür. Şu an için çok erken bir yaş olarak düşündüğümüz bu yaş Poe'nun yaşadığı dönem itibarıyla ortalama yaşam süresinin otuzbeşlerde olduğu düşünüldüğünde oldukça normal sayılacak bir yaştı.

Salgın hastalık tehlikesine karşı ülkemizde ilk olarak 1800'lü yılların ilk yarısında İstanbul'da karantina idaresi kurulmuştu. İkinci karantina idaresi ise 1840'ta İzmir'de, şu anki adı Küçükyalı olan Konak'a yakın bir bölgede kurulmuştu. Adını İzmir'in ilk karantina mahallesinden alan Karantinacı Despina hikayesi de burada doğmuştur. Bu hikaye ile ilişkili müzik eserini ilk olarak koronavirüs günlerinde test sonucum negatif çıksa da bir yakınımından dolayı yakın temash

olarak iki haftalık karantina sürecinde duymuş ve dinlemiştim. Evde kalmak zorunda olduğum bu süre zarfında konuyla ilgili ne varsa okuyor ve ben de bir hastalık belirtisi olup olmadığını anlamaya çalışıyordum. Karantina ve izolasyon süreçleri arasındaki farkı anlamak isterken internet aramalarımnda karşıma, Karantinalı Despina çıktı.

Timur Selçuk'un Atilla İlhan'ın aynı adlı şiirini besteleyip söylediği bu parçayı neden daha önce dinlemediğime hayıflandım önce. İlginç bir şeyler anlatıyordu parça. Meraklandım ve hikayesini öğrendim sonra. Çoğu Atilla İlhan şiiri gibi bireysel duyarlılığı toplumsal gerçeklerle bir arada sunan bu eser Kurtuluş Savaşımızın en yoğun yaşandığı günlerden bir kesit anlatıyordu. Anlattığı sadece bireysel bir yasak aşk hikâyesi değil, arka planda bir toplumun var olma mücadelesiydi aslında. İzmir'in en zengin ailelerinden gelen Muammer Bey, mutlu bir

evliliği olan altı çocuklu bir aile babasıdır. Ancak İzmir sahnelerinde şarkılar ve kantolar okuyan güzeller güzeli bir Rum kızı olan Despina'ya deli gibi aşiktir ve zenginliğinin verdiği güçle de dost hayatı yaşamaktadır:

“Bir gül takıp da sevdalı her gece saçlarına

Çıktı mı deprem sanırdın Kara Kız Kantosuna

Titreşir kadehler camlar kırılır alkışlardan

Muammer Bey'in gözdesi Karantinalı Despina

Çapkın gülüşü şöyle faytona binişi Kordeliâdan

Ne kadar başkaydı her kadından her bakımdan

Sınırsız bir mutlulukta uyuturdu Muammer Bey'i

Ustalıkla damıttığı o tantanalı aşklarından.”

Ancak o sırada Birinci Dünya Savaşı sonrası yapılan Sevr antlaşması ile Yunanlılar İzmir'i işgal etmişlerdir 1918'de. Güç başkalarına geçmiştir. Despina da

Muammer Bey'i terk edip Yunan Miralay Zafiru'yla birlikte olmaya başlamıştır:

“İşgal altüst etti nasıl da izmir'de her şeyi

Öğrendi kullanmasını Despina bu yanlış geceyi

Körfez'de parıldayan yunan zırhlılarına karşı

Miralay Zafiru'yla İspilandit Pallas'ta sevişmeyi.”

Bu hikayenin en ilginç ayrıntısı, Muammer Bey'in İzmir'in kurtuluşunda, Mustafa Kemal Atatürk'ü İzmir Göztepe'deki köşkünde ağırlayan, sonra da Avrupa'da modern bir eğitim almış olan kızı Latife'yle evlendiren kişi olmasıdır. İşgal öncesi ve sonrasında İzmir'de belediye başkanlığı da yapmış olan Muammer Bey, işgal boyunca yurt dışında kalmış, İzmir'in kurtarılışı öncesi kızı Latife Hanım'ı göndermiş ve arkasından da kendi gelmiştir. Yunanlılar 9 Eylül'de İzmir'i yaka yaka kaçarlarırken Karantinalı Despina da bindiği bir gemiyle

ayrılmıştır İzmir'den. Yasak aşkını kalbine gömen Muammer Bey'in yaşananlar karşısında gerçekten neler hissettiğini Atilla İlhan'ın dizeleriyle anlayabiliyoruz:

“Gemi sinyallerinin gece bahçelere yansımaları

Havuzda samanyolunun hisarbuselik şarkısı

Demlendikçe yalnızlığı aydınlatıyor Muammer Bey

Olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması.”

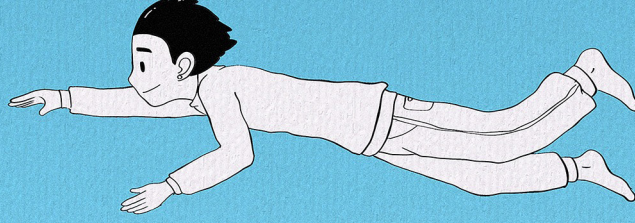
Her ne kadar Atilla İlhan'ın yukarıdaki şiirinde dediği gibi bir insanı tam manasıyla anlamak mümkün olmasa bile Edgar Allan Poe'nun eşinin ölümünden, Muammer Bey'in sevgilisini vatanını işgal eden bir düşman askerine kaptırmasından ve Prens Prospero'nun Kızıl Ölüm ile karşılaşmasından dolayı ruhlarında oluşan acıları eserlerdeki canlı anlatım-

lardan çıkarsayabiliyoruz. Karantina süreci yaşayan insanların hissettikleri yorgunluk, uykusuzluk, unutkanlık, dikkat dağınıklığı gibi bedensel şikayetler yanında kolay sinirlenme, depresif davranışlar, keyif alamama, çaresizlik hissi, karamsarlık, kötümser ve duyarsızlık gibi ruhsal acılar bu karakterlerin yaşadıklarını anlamamıza yardımcı oluyor. Her biri farklı çağlarda yaşamış olsalar da yaşadıkları acılar birbirine benziyor. “Hayat içerisinde olgunlaşmak için acı çekmek gerekir,” der büyükler. Konfüçyüs, “Elmas nasıl yontulmadan kusursuz olamazsa, insan da acı çekmeden olgunlaşamaz” diyor. Hayatı doğru okumak ve herkesin ortak amacı olan mutluluğa erişmek de acı tecrübelerle yüzleşmekle mümkün olabilmektedir. Acı tecrübeler, insanın iyi

ile kötü arasındaki farkı anlamasını kolaylaştırarak bizi bilinçlendirirler. Her ne kadar Prospero'nun gerçeklerle yüz yüze gelme ve bilinçlenme süreci çok kısa sürse de hikayesini okuyanlar için bir örnek oluşturmaktadır. Muammer Bey de zaten sonu olmayan ilişkisi acıyla bittiğinde kendine ders çıkarmış, ailesine daha çok sarılmıştır.

Ben de bu son iki yıldır yaşamakta olduğumuz ve daha çok bilinçlenmemize neden olduğunu düşündüğüm korona sürecinden kaynaklanan yarı karantinalı hayatımızda, karşılaştığımız acıların sonlanmasını ve eskiden olduğu gibi kendimizle ve çevremizle daha güzel birliktelikler yaşayacağımız günlere bir an önce kavuşmamızı diliyorum.

ÇOCUK-LUK

Affan Dede'ye para saydım,
Sattı bana çocukluğumu.
Artık ne yaşım var ,ne adım.
Bilmiyorum kim olduğumu.
Hiçbir şey sorulmasın benden,
Haberim yok olan bitenden.
(Cahit Sıtkı TARANCI)

...
Günlerdir dilimde dolanan şiirle başlıyorum yazıma. Şairin de söz ettiği gibi para saysak satın alabilir miyiz çocukluğumuzu? Oldu ya aldık diyelim. O çocukluk, bu aklımızla eski tadı verir mi bize? Belkide içimizde bir yerlerde o hiç kaybolmayan çocuk yanımız beliriverir ansızın. Kim olduğumuzu unutup adımızın ve yaşımızın bir muamma olduğu bir geçmiş zamanda açabilir miyiz gözlerimizi yeniden ve açarsak tekrar çocukluğumuza kavuşabilir miyiz bir anka kuşunun kanatlarında?

Çocukluk, kırk yamalı bir bohça gibi içimde. Rengarenk kumaşlarla dokunmuş, kat kat, kumaş kumaş, renk renk... Dikiş izleri, iğne izleri de yanında. Biraz da sanki güneşte fazla unutulup da solmuş gibi. Açsam kat kat, renk renk, ne işlemler dökülecek kimbilir. Sahi sizin bohçanızda neler gizli? Sandıklara kapatıp unuttunuz mu çocukluk anılarınızı yoksa hâlâ her gece açıp renk renk oyunlar mı kuruyorsunuz kendinize gizlice? Haydi açalım çocukluk bohçalarımızı birer birer. İzleyelim hiç bitmeyecek bir çocuk masalını.

Çocukluk, bir zaman doyumsuz oyunlar oynayıp da "Haydi tamam bu oyun bitti," denilip vitrine kaldırılacak bir oyuncak değil ki! İnsan karakterinin çocuklukta şekillendiğini her gün yeni kanıtlarla önümüze seren psikoloji bilimi, tam da bunu anlatmıyor mu bize? Çocukluk kayıtlarımızla var olmuyor muyuz, bugün de aslında hala oynamaya devam ettiğimiz çocukluk oyununun içinde? Öyleyse şayet, sandıklarda saklanan oylar gibi süslemeliyiz evimizin her yerini. Nakış nakış,ilmek ilmek, binbir emekle işlemeliyiz çocukluk gergefimizi. Öyle sandıklarda unutulup da sarartılmadan, en güzel köşesine serilmeliyiz hayatın, renk renk desen desen... Her yanlış ilmeğin, söküldüğünde yerini belli etmesi gibi özenle, yıpratmadan, incitmeden, sökmeden, tertemiz işlemeliyiz çocukluğumuzu ve çocuklarımızı.

Oysaki hep öyle nakış nakış olmuyor bazı kapıların ardında yaşanan çocukluk. Doğduğu evin aynasında hüznü asılı kalan çocuklarla dolu bir coğrafyada yaşıyorsanız şayet, o çocukları çok yakından tanıyın gözleriniz. Hani kendilerine sunulan tek armağan olan çocuklukları elinden alınan, büyüüp de küçülen değil de hemen apar topar büyümeye seçilmiş o yalnız çocuklar... Bir güzel söze, bir tatlı bakışa hasret, sevgiye muhtaç o canım çocuklar...

Her yeredir onlar, yanı başımızda dururlar da

farkına bile varmayız çok kez. Yanımızdan, ailelerinden ve hayat-tan gelirler ve geçerler öylece. Hayat onlara hep birkaç beden büyük alınmış bir kıyafet gibi eğreti durur üzerlerinde. Tek hakkı çocukluklarını yaşamak olan o çocukların hakkı da yakamıza yapışacaktır elbet iki cihanda da. Çocukluğunu, çocuk olmayı, çocuk kalmayı, çocuk gibi bakmayı unutan her yetişkin sorumludur bu yitik çocukluk hayallerinden.

Kimi de şanslıdır. Çocukluğunu anımsayan bir yetişkin gelir de tutar elinden, tekrar götürür o nakış sandığında saklı kalan çocukluğuna, hayallerine... Peki ya diğerleri? Her çocuk başka başka yaşamlara doğar bilmeden. Kimi şansıyla çıkmıştır yola kimi de ona sorulmadan ve daha doğmadan kendine biçilen şanssızlıkla. Çocukluğu emanet bir hırka gibi üzerine geçirilmiş, çocuk olamadan yetişkin olmaya doğan, çocuk olma hakkı elinden alınan o çocuklara ödenecek borcumuz bir mühür gibi yapışacaktır kalplerimize.

Ve diğerleri, bazı coğrafyalarda olduğu gibi olması gerektiği gibi içindeki çocuğu ilmek ilmek büyüten gittiği her yere yanında özenle çocukluğunu götüren, çocuk olma hakkı doğduğu an göğsüne bir madalya gibi takılan o şanslı çocuklar... Ne yaşarsa yaşasın, içindeki çocuğu kaybetmeyecek kadar hayatla büyüyen, hep çocuk kalan hiç büyümeyen o çocuklar...

Hangisini büyültmeye karar verirsek, onlar büyüyecek yarınlarımıza. Haydi turalım o çocukların ellerinden, bir çocuk dünyayı değiştirir bilinciyle başlayalım bir kez daha. Bir kitap bir çocuğu bir çocuk dünyayı belki de tüm gezegeni değiştirir. Yaralı bir çocuk kalbi kalmayana dek devam edelim. Hem belki başka gezegenlerde hayat aramamıza da gerek kalmaz böylelikle.

Önce kendi çocuk yanımızla barışalım ki diğer çocuklara da ulaşabilsin kalplerimiz. İçimizdeki o sandık sandık saklanan çocukluğumuza bir kulak verelim. Belki bizim de dünyamız değişiverir birden. Bir yerlerde unutmuş olduğumuz çocukluğumuzu alalım da öyle çıkalım yeni, yepyeni yolculuklara.

Emin olun hiç görmediğiniz yerler hiç tatmadığınız lezzetler hiç duymadığınız sesler getirecek size anılarınız ve fısıldayacak kulaklarınıza yeniden çocukluğunuzu. "Gökyüzü gibi bir şey bu çocuk-

luk, hiçbir yere gitmiyor,” dediği gibi şairin. (Edip Cansever)

Ne kadar unuttuğumuzu zannedip bilinçaltının karanlık dehlizlerine atmış olsak da gösteriverir rengarenk hüzmelerini yaşamlarımıza. Sonra belki yine birden aydınlanır yolumuz, içimizdeki o yoğun karanlığa şaşar da kalırız. O, karanlıkta ilk düşüşümüzü anımsatan bir sızı belirir dizimizde ve bir şiir yinelenir tekrar, ”Çocuk olsam yeniden. Bir tek düşüğüm için acısa içim ve kalbim, çok koştuğum için çarpsa sadece.”(Cemal Süreya)

Ne kadar zor da olsa en çok özlenendir çocukluk nihayetinde. Öyle hatırlamalı ki çocuklar çocukluğunu, hiçbir gölge önüne geçememeli güneşlerinin. Boynumuzun borcu bilmeliyiz, emaneten de olsa almış olduğumuz çocukluklarını onlara geri vermeyi, gölgeleri önlerinden çekmeyi, güneşlerinin önünü açmayı kendimize borç bilmeliyiz.

Bu yazı, bir zamanların adam olmuş çocuklarına. Eh Barış Abi aşk olsun sen de erken gittin, diyenlere... Başımıza icat çıkarma diyen Fehmi Babamıza inat icat çıkaran, ”Seksenler” çocuklarına. O pamuk kalbiyle, kavuğunu erkenden bu dünyadan alıp giden Rasim Öztekin'e. Çocukluğumun şen şakrak kahramanları olan,Susam Sokağındaki Edi ve Büdü'ye. ”Bizimkiler” dizisinin her pazar banyosu sonrasında beklenen, içimde hiç yaşlanmayan ekibine. Heidi'ye,

Küçük Prense, Keloğlan'a... Kahramanım olan tüm kitap kahramanlarına. içindeki çocuğu hiç büyütmeyenlere. Bir çocuğun hayatına dokunan herkese, bizlere.

Sokakta oynayan, birkaç kanallı neslin son şanslı çocuklarıydık bizler. Komşuya korkmadan gittiğimiz, kirlenmekten, hayattan korkmadığımız o eski günlerin, seksenlerin son çocuklarıydık. ”Biz eskiden ...” diye başlayan cümleleri hiç sevmesem de biz eskiden çocuk olmaktan korkmayan o son nesildik. Çocuk olmaktan korkmayan o neslin son çocukları, yani bizler, bugünün o anlı şanslı yetişkinleri haydi gelin!

”Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne

Allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar.

Oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında

Dünyayı çocuklara verelim.

Kocaman bir elma gibi verelim, sıcacık bir ekmek somunu gibi

Hiç değilse bir günlüğüne doysunlar.

Bir günlük de olsa öğrensün dünya arkadaşlığı

Çocuklar dünyayı alacak elimizden

Ölümsüz ağaç dikecekler. (Nazım Hikmet)

Şiirdeki şair çocuğu unutmadan haykırılım birlikte, ”Dünyayı çocuklara verelim.” Sonra da Affan Dede'ye para sayıp geri alalım, emanet bıraktığımız çocukluğumuzu.

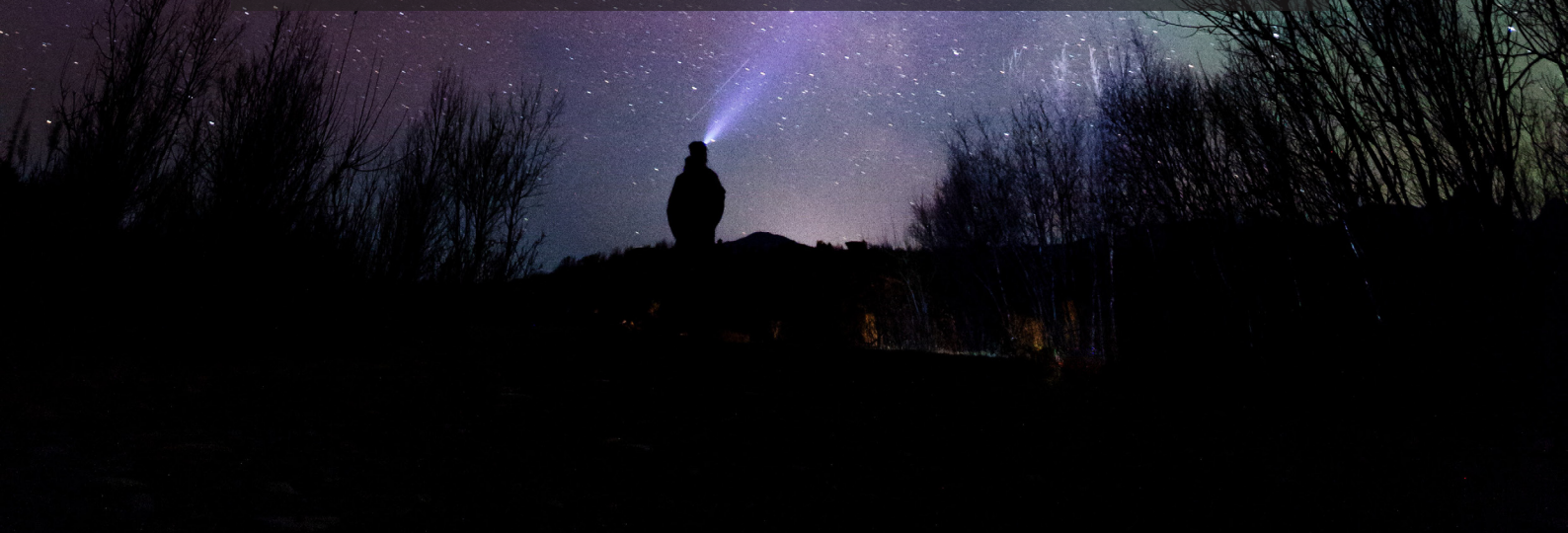
BİR UMUTTUR YAŞAMAK

Her şey normal giderken aniden bir kıpırtı! N'oluyor ya hu? Dikkat kesilme, sonra normale dönüş. Tuhaf anlar yaşıyoruz, değişik bir dönemden geçiyoruz. Dikkatler pelteleşmiş. Güneş tüm görkemiyle yakarken tenimizi, bulut özlemi çekmeye başlamalar... Bir şımarmalı memnuniyetsizlik bizdeki! Daha fazlasını isterken ölçüyü tutturamamanın getirdiği mutlu olamama hali. Kafa karışıklığı, ileriye olan kaygı belkide. Tüm bunlara rağmen yaşamı sürdürmeye çalışan insanoğlu, içinde umut kalmadığını dillendiriyor. Hâlbuki insanın varlığıdır umut. Esmesi rüzgarın, çavması güneşin, yeşerivermesi bir tohumun.

Doludizgin zamanın içinde derin bir nefes, umut. İnsanın en çok ihtiyaç duyumsadığı, somutlaştırmak istediği, daima hissederek yaşamına kattığı veya katması gerektiği. Her şekilde, insan bir yaşamak mücadelesine doğuyor. Herkesin duysun istediği başarılarla erişmek, duyulmasından korktuğu sırların saklanması. Düşükleri, kalktıkları, olduğu haliyle kabul görme isteği. Bunun böyle olduğuna dair umut edişler. İnsan, arzularla donatılmış müthiş bir varlık. Bunun kıymetini fark edebildiğinde, içindeki inanç onu daha diri kılacak. Hepimiz kusur gördüklerimizle varız. Kusurlarımız kurtarıcımız belki de bilemeyiz. Birinin yaşadığı zorluk belki diğerinin kolaylığı olarak yansıyor olabilir, sadece fark ediş gerek. İhtiyacımız olan, tünelin sonundaki o ışığı görmeden de inanabilmek ışığın varlığına. O inanç tünelin ıssızlığını hafifletir, karanlığını unutturur. Amaca giden yolun kutsallığını hissettirir. İnanç yolun hatırlatıcısı, umudun meşalesidir. Elinde meşalesi olan insan karanlıktan neden korksun ki?

Dünyaya gelirken insan yaşamak için gerekli bütün yetiyle donatılır. Zamanla körelir yetilerimiz. Korkuyu, ümitsizliği, içimizdeki iyilerin zıtlarını kendimiz uyandırırız. Evet, yaşamak için hepsi lazım. Korku bizi hayatta tutabilir lakin öldürebilir de. İlacın dozudur şifayı tetikleyen. Bizi düşürecek kadar sarkmamalıyız duvardan aşağıya. Yaşama, tedbir için korkuyu katsak da kaygının yeri olmasın, içimizde umut tohumu olsa da çalışma ve sabırla sulanması göz ardı edilmesin. Yaşamak, belimizi yaşlılıktan başka hiçbir evrede bükmesin. Harman yerinde mahsullerimizin verimli, sağlıklı olacağı umuduyla, yolu yürümeye devam.

Yola azık niyetine son bir söz deyişmek için de demiş ki Eflatun, "Bütün yıldızlar sönse ve her şey kararsa, insanın ruhunda tek bir yıldız parlamaya devam eder. Bu, ümit yıldızıdır." Gökyüzünüz yıldız dolu, yolunuz ışık olsun.

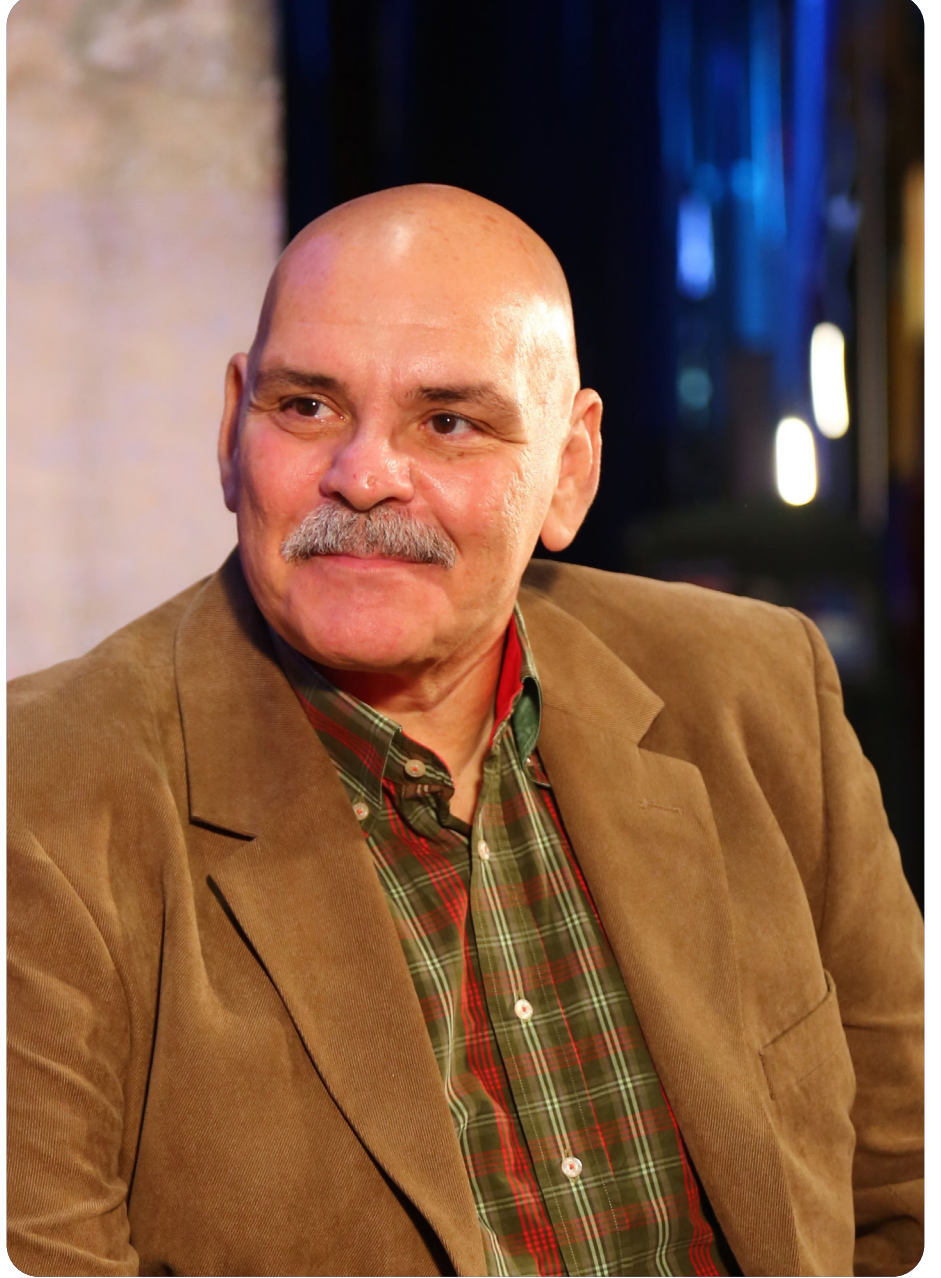

KOMŞU KOMŞUNUN KÜLÜNE MUHTAÇTIR

Rasim Öztekin. Seksenlerler dizisinin kahramanı, babası, komşusu, mahalle muhtarı ve mahallenin Fehmi Baba'sı. Seksenler dizisi, benim en sevdiğim dizilerden bir tanesi. Bu dizi ile çocukluğuma gidiyorum. Çok şey hatırlatıyor bana. Kanaviçe'den tutun da, mahalle bakkalı, pastanesi, poğaçası, manav ve mahalledeki ilişkiler. Tam benim çocukluğum. Ben dizide, Fehmi Baba'nın, rahmetli Rasim Öztekin'in komşuluğunu çok özlüyorum çünkü insanı hayatta tutan değerlerden biri ve en önemlisi sosyal ilişkilerdir. İnsan ilişkilidir.

Bu ayın konusu Rasim Öztekin denilince aklıma ilk gelen seksenler dizisinin o güzel komşuluk ilişkileri oldu. Ne kadar içten, samimi ve doğal. İçinde hep bir sevginin olduğu, saygının olduğu, "Komşu komşunun külüne muhtaçtır," sözünün anlam kazandığı günler. İşte kentleşme ile beraber komşuluk ilişkileri de yavaş yavaş azalıyor ve kayboluyor. Artık büyükşehirlerde, bir sitede bir apartmanda kimse kimseyi tanımıyor desek yeridir sanırım. Önceden, seksenli yıllarda, kapılar kilitlenmez, komşular çocuklarını komşuya gönderir, "Akşam anneler size gelecek müsait misiniz?" derlerdi.

Bir evde pişen, komşunun evine gider, komşu komşunun çocuğuna sahip çıkar, sokakta oynarken gözetir, susadığında bir bardak su, acıktığında ekmek arası bir şeyler verirlerdi. Küçükler büyük-

lere saygılı, büyükler de küçüklere sevgiliydiler. Hatta mahalleli diye bir kavram vardı. Herkes birbirini korur kollardı. Bazen mahalle arası kavgalar olur, mahallenin Fehmi Baba'sı araya girer yatıştır, hakemlik ederdi.

Mahallede bir kontrol sistemi vardı. Bunu kuran, her mahalenin bir Fehmi Baba'sı vardı.

Artık böyle bir müessese kalmadı, mahallenin Fehmi Baba'sı yok. Olmalı mı olmamalı mı tartışılabilir. Bir yerde okumuştum, yaşanabilir şehirlerin nüfusu elli bini geçmemeli diyordu.

İrlanda'ya gitmiştim yıllar önce. "Kimlik kullanmıyoruz biz" dediler, hayret etmiştim. "Pasaport mu kullanıyorsunuz?" dediğimde

“hayır” dediler, “Bizde kişinin kendi beyanı önemlidir. Zaten biz çok kalabalık bir ülke değiliz. Üç buçuk milyon nüfusumuz var. Üç buçuk milyon da büyükbaş hayvan var. Toplam yedi milyon ediyor,” diye espri yapmışlardı, gülmüştük. Üç buçuk milyonluk bir ülkede, büyük bir coğrafyaya dağılmış ada ülkesinde, güven öyle tesis edilmiş ki, “Ben inşaat mühendisiyim” diyorsunuz, işe kabul alıyorsunuz. Noterden, oradan buradan onlarca belgenin onayını istemiyorlar. Kendinizi beyan etmeniz yeterli görülüyor. Diyorlar ki “Eğer biz şüpheye düşersek, inşaat mühendisi olmadığımızı biz ispatlamakla mükellefiz.” Bizde de noter, diğer kurumlar derken bürokrasi uzuyor, bürokrasi uzadıkça güven azalıyor.

Aslında toplumları ayakta tutan, değerler zinciridir. Değerler zinciri kaybolduğunda, işte sorun başlıyor demektir. Çünkü her şeyi kanunla düzenleyemezsiniz. Hukukta da bazı konular içtihatla oluşur ve düzenlenir. Toplumsal hayatta gelenek, görenek, örf ve adet, değerler zinciri ile anlam kazanıyor. Çünkü herkesin başına bir kanun uygulamayı dikemezsiniz. Sürekli gözetleyemezsiniz. Gözetleyen bir unsur var, işte bu da değerler zinciri-

dir. Karanlıkta bile esnerken ağzımı kapatmak gibi bir şey ya da yere çöp atmamak, hiç kimse yokken kabahat işlememek, komşunun bahçesindeki ağaca zarar vermemek, sokaktaki canlıya zarar vermemek gibi. Bunları değerler zincirini ayakta tutarak yapabiliriz.

İşte seksenlerin Fehmi Baba’sını bu yönüyle çok özleyorum. Çok güzel senaryolaştırılmış, kurgulanmış. O günleri hatırlatıyor ve bu değerleri içinde eriterek seyirciye veriyor. Zengin Kız Fakir Oğlan da öyleydi. Orada da doğruluğu, dürüstlüğü ve değerler zincirinin ne kadar önemli olduğunu, iki damat arasındaki ilişki ile çok iyi anlatıyordu. Biri bankada memur ve çok dürüst, diğeri tam zıttı idi.

Özetle, mekânı cennet olsun Fehmi Baba’nın. Rasiim Öztekin büyük bir usta, büyük bir sanatçıydı. Tiyatromuza, sanatımıza büyük değer katan ve o kavuğun sahibi, bizim de Fehmi Baba’mız. Fehmi Baba gibi sanatçıların, topluma örnek olanların çoğalması dileğiyle... Sağlıcakla kalın, hoşça kalın.

ÖĞRETMEN OLMAK

Bu yazımı, eğitim aşkını kalbinin derinlerinde hissedenden tüm öğretmenlere, en biricik öğretmenlerimiz ailemize, her gün yeni şeyler öğrendiğimiz çevremize, Başöğretmen Ata'mıza, kendimize ve en çok da Doğan Cüceloğlu Hoca'mıza armağan ediyorum.

Üniversite birinci sınıftayım. Doçent bir hocamız -kulakları çınlasın- Felsefe Bölümü'nü seçme nedenlerimizi sordu. Sınıf yüz kişi, üç kişide parmak, biri ben. Hocamız, "Hoşgeldiniz işsizler ordusu" dedi. Ders bitti. Üzerimde bir ağırlık, kara bulutlar... Neler oluyor, diyorum.

Üniversite ikinci sınıf, sürekli filozofların hayatlarını okuyoruz, binlerce yıllık öğreti. Bölümüne hayranım. Öğretmenler yine kaygılı "Bu bölümde iş yok!" uyarıları...

Üniversite üçüncü sınıftayım. O seminer senin bu eğitim benim koşturuyorum. Yine bir eğitim ama nasıl muhteşem. Gelen kim? Kıymetli Doğan Hoca'm.

Bu nasıl bir enerji nasıl bir şevk, nasıl bir eğitim aşkı anlatamam. Kocaman sahneyi öyle bir dolduruyor ki tiyatrolar, şiirler, inanmadım. Ağladım bile hatı. Umuttan bahsetti, vazgeçmemekten, bıkmamaktan, kim ne derse desin aldırma-yıp yoluna devam etmekten. O zaman anladım sırrı; Seni kim yolundan döndürmek istiyorsa aldırma! Dimdik yürü!

Hem en güzel yollar taşlarla döşenmemiş miydi? Eğitimden çıktık ve kitabını aldım. Nasıl bir isim nasıl bir yazma hali nasıl bir duygu seli... Geçen üç senemi anlamlandırdı.

Üniversite dördüncü sınıftayım. Artık ne yapmak istediğimin farkındayım. Eğitimci olmak. Yok yok, öğretmen olmak! Diyor ki kitapta, "Öğretmenlik yapmak sadece o işi yapmaktır, asıl mesele öğretmen olmaktır! Ben öğretmen olmayı seçiyorum." Yılmadan bıkmadan son nefese kadar öğretmenliği sevmek. O hiç sevilmeyen, ön yargılarla dolu olan felsefeyi sevdirmek, bağınaz akılları aydınlığa, felsefenin boş olduğunu düşünenlere inat, onu gün yüzüne çıkarmak.

Şimdi öğretmenliğimin altıncı yılındayım. Ne mi oldu? Düşünmeye aşık, hayatı sorgulayan, ayrımcılıktan uzak, eşitliği kavramış ve beni hiç unutmayıp hala görüştüğüm bir sürü öğrencim... Harika insanlar yetişti, ne mutlu bana. Ne mutlu bize! Ne mutlu mesleğine aşkla sarılanlara ve okuduğum o muhteşem kitaba.

"Öğretmen Olmak Bir Can'a Dokunmaktır."

Doğan Cüceloğlu

İyi ki öğretmenim. İyi ki dokunabildiğim bir sürü can var. Canlarıma Sevgilerle.

MAVİ KUŞ

Mavi bir kuş havalanır soğukta, sıcak diyarlara
Kanadında anılar,
Kursağında yaşanamayanlar.
Gözünden bir damla yaş mı düştü?
O da mı hiç unutmayacak bu havası puslu, soğuk diyardakileri?

Daha sıcağa gidecek, soğumuş ellerin olmadığı.
Belki de gideceği yerde, kimse sırtını dönmemiş olacak birbirine.
Kış olmayacak.
Herkes sarılmış, yüzleri gülerek karşılayacak onu.
Bahar olacak.
Yine de yerini tutacak mı buradaki soğuk, ıslak gecelerin?
Hiçbir anı kalmayacak mı zevkten titreyen bedenlerin, buğulanan pencerelerin?

Şimdi onu tanıyan, yaşayan herkes,
Ardından el sallıyor mavi kuşun.
Tek başına, sürüsünden uzakta çıktığı yolculuğu için
Daha güzellerini diliyor.
Artık kalplerinde sızlıyor mavi kuş, salgılanıveren adrenalin gibi.
Bütün bedenleri hâlâ onu istiyor, onu ve onun civıltısıyla ısınan her saati.
Şimdi ısınır mı mavi kuşun yüreği, gittiği ülkelerde?
Ve bu soğuk diyarın ıslak ve sırtını dönmüş çocukları, birbirine sarılmaz mı yine de?

KIZIL ÖLÜMÜN

MASKESİ

Edgar Allan Poe

“Kızıl Ölüm” ülkeyi çoktan beridir kasıp kavuruyordu. Hiçbir salgın bu kadar ölümcül ve bu kadar iğrenç olmamıştı. Simgesi ve mührü kan idi- kanın kızılığı ve dehşeti. Dayanılmaz ağrılar ve ani baş dönmesi ve daha sonra da yaralardan fışkıran bol miktarda kan. Kurbanın vücudunda ve özellikle de yüzündeki kızıl lekeler, onu dostlarının ilgisinden ve yardımından mahrum bırakan belirtilerdi. Bu hastalığa yakalanılması, ilerlemesi ve ölüme sona ermesi topu topu yarım saatlik bir işti.

Fakat Prens Prospero mutlu, korkusuz ve akıllı biriydi. Ülkesinin nüfusu yarı yarıya azalınca, sarayındaki şövalyeler ve leydiler arasından sağlıklı ve eğlenceli bin kadar saraylı dostunu yanına aldı ve onlarla beraber şato benzeri manastırlardan birinde karantinaya girdi. Burası, prensin garip ama görkemli zevkini yansıtan geniş ve muhteşem bir yapıydı. Sağlam ve yüksek duvarlarla çevriliydi. Bu duvarlarda demir kapılar bulunuyordu. Buraya gelirlerken beraberindekiler yanlarında getirdikleri fırınlarda ağır çekiçlerin de yardımıyla demir kapıların sürgülerini açılmayacak şekilde erittiler. İçeride oluşacak bir umutsuzluk ya da ani dürtülerle oluşan bir çılgınlık durumunda içeri giriş veya çıkış mümkün değildi artık. İçeride erzak boldu. Aldıkları bu önlemlerle, salgına karşı meydan okuyabileceklerdi. Dış dünya kendi başının çaresine baksındı artık. Onları düşünüp kederlenmek aptalcaydı. Prens tüm eğlence ortamını hazır etmişti. Soytarılar da vardı, şaklabanlar da; dansçılar da vardı, müzisyenler de; güzellik de vardı, şarap da. İçeride her şeyleri vardı ve güven içindeydiler. İçeride bulunmayan tek şey ise ‘Kızıl Ölüm’dü.

İnzivaya çekilmelerinin beşinci veya altıncı ayının sonuna doğru bir gün, salgın dışarıda insanları kırıp geçirirken, Prens Prospero bin arkadaşıyla olağanüstü görkemli bir maskeli baloda eğleniyordu. Şehvet dolu bir maskeli baloydu bu. Ama ilk önce size balonun düzenlendiği odalardan bahsedeyim. Yedi tane odadan oluşan tam bir kral dairesiydi

burası. Birçok sarayda, bu tür daireler uzun ve düz bir hat oluştururlar ve aralarındaki açılır kapanır kapılar açılınca büyük bir salon oluşur ve salonun azameti daha çok belli olur. Ancak, Prens'in tuhafılıklara olan düşkünlüğünden beklenebileceği gibi burada durum çok farklıydı. Odalar o kadar düzensizce konumlandırılmıştı ki aynı anda tüm odalar görünmüyordu. Her yirmi veya otuz metrede bir keskin bir dönüş vardı ve her dönüş yepyeni bir ortam oluşturuyordu. Sağ ve soldaki duvarların ortalarında bulunan uzun ve dar Gotik pencereler odaların giriş ve çıkışlarının bulunduğu bir koridor boyunca sıralanıyordu. Bu pencereler, açıldığında odanın süslemelerinin hakim tonuna göre değişen renklerden oluşan vitraylardan yapılmıştı. Doğu ucundaki odada mavi renk hakimdi ve parlak mavi pencereleri bulunuyordu. İkinci odada süslemeler ve duvar halıları mordu ve burada camlar mor renkteydi. Üçüncü oda pencere kanatları da dahil olmak üzere baştanbaşa yeşildi. Dördüncü oda turuncu ile döşenmiş ve aydınlatılmıştı- beşincisi beyaz- altıncısı menekşe rengindeydi. Yedinci odanın tavanından duvarlarına ve yerdeki aynı renk halıya kadar kat kat inen siyah kadife perdeleri vardı. Ancak sadece bu odada, pencerelerin rengi süslemelerle uyumlu değildi. Buradaki pencereler kırmızı idi- koyu kan rengi. Bu yedi dairenin hiçbirinde, tavanlarına asılı ve şuraya buraya dağılmış altın süs eşyalarının bolluğuna rağmen herhangi bir lamba veya şamdan

yoktu. Odaların içinde de lamba ya da mum gibi herhangi bir tür ışık kaynağı da yoktu. Ama odanın çıkışındaki koridorlarda, her pencerenin karşısında, ışınlarını renkli camdan yansıtan ve odayı belirgin bir şekilde aydınlatan büyük bir mangal vardı. Onların sayesinde birçok şatafatlı ve fantastik görünüm-ler elde ediliyordu. Ancak batıdaki siyah odada, kan renkli camlardan giren ışığın siyah perdelerde oluşturduğu etki çok korkutucuydu ve girenlerin yüzlerinde vahşi bir bakış oluşmasına neden oluyordu ki davetlilerin birçoğu hiçbir zaman o odaya ayak basma cesaretini kendinde bulamıyordu. Bu odanın batıya bakan duvarında abanozdan yapılmış heybetli bir saat vardı. Saatin sarkacı sıkıcı, ağır ağır, monoton bir sesle ileri geri sallanır; yelkovanı kadran üzerinde bir kez devresini tamamladığında saatin ciğerlerinden net, yüksek ve derin son derece müzikal bir ses çıkmaya başlardı, ama bu çok tuhaf bir sestir ve bu yelkovanın her bir turunun başında orkestranın müzisyenleri geçici olarak performanslarını duraklatırlar ve bu durumda da vals yapanlar da dururlardı. Ortamdaki tüm neşeli insanlar kısa bir endişe yaşarlardı ve saatin çanı çalmaya devam ederken, en çılgınların bile solgunlaştığı ve daha yaşlı ve sakin olanların ellerini alınlarına koyarak şaşkın bir saygıyla veya meditasyondaymış gibi derin düşüncelere daldıkları gözlenirdi. Ancak saatten gelen sesler tamamen sona erer ermez, hafif bir kahkaha kaplardı ortalığı; müzisyenler birbirlerine bakarlar ve sanki kendi sinirlilikleri ve çılgınlıkları ile dalga geçer gibi gülümserler ve saatin bir sonraki çalışmada kendilerinde benzer bir duygu yaratmaması gerektiğini fısıldayan yeminler ederler; ancak altmış dakikalık bir aradan sonra, (bu uçup giden

W. S. Maugham
Doctor

zamanın üç bin altı yüz saniyesini oluşturur), saatin bir sonraki çalması esnasında eskisi gibi aynı rahatsızlık, titreme ve meditasyonu yaşarlardı. Ancak, bunlara rağmen, eğlenceli ve görkemli bir cümbüş yaşanmaya devam ediyordu. Prens zevkleri pek tuhaftı. Renklerden ve onların yarattıkları etkilerden çok iyi anlıyordu. Sadece moda olsun diye bir şeyler yapmazdı. Planları cesur ve ateşliydi; fikirleri ise barbarca. Onun deli olduğunu sanan bazı insanlar da vardı. Ama yoldaşları onun öyle olmadığını bilirlerdi. Onun deli olmadığından emin olmak için onu duymak, görmek ve dokunmak gerekiyordu.

Prens bu yedi odadaki hareketli bezemelerin çoğunu bu büyük şölen için kendisi ayarlamıştı ve maskeli balo karakterlerini de kendisi seçmişti. Bu karakterlerin tuhaf oldukları kesindi. Çok fazla parıltı ve düşsel öğeler vardı bu karakterlerde- "Hernani"den (1) beri birçok kez görüldüğü gibi. Uzuvarları uyumsuz arabesk figürler vardı. Ancak bir delinin hayalinden çıkabilecek çılgın fanteziler vardı. Çok güzel kadınlar, uçarılıklar, gariplikler, korkunç şeyler vardı; insanda tiksinti uyandıran şeyler de yok değildi. Hayali karakterler oradaki yedi odada ileri geri gidip geldikçe ve odalara girip çıktıkça odaların renklerine bürünüyorlar ve orkestranın çılgın müziğinin de adımlarının yankısı gibi duyulmasına yol açıyorlardı. Ve çok geçmeden kadife salondaki abanoz saat çalıyordu. Ve sonra, bir an için, her şey

sessizleşiyor, sadece saatin sesi duyuluyordu. Hayaller donup kalıyordu. Ancak, saatin sesi azalırken – hepsi zaten kısa bir süre sürüyordu- alttan alta hafif bir kahkaha kaplıyordu ortamı. Ve müzik yükseliyor ve hayaller canlanıyor ve pencerelerde giren ışınlar ve mangallardan yükselen aydınlıkla her zamankinden daha neşeli bir şekilde oraya buraya koşuşturuyordu. Ancak, yedi odanın en ucunda bulunan odada, maskelilerin hiçbiri yoktu; çünkü burada gecenin karanlığında kan rengindeki pencerelerden daha hafif bir ışık girmekte ve perdelerin siyahlığı insanları daha çok ürkütmekte ve ayakları haliya değenlerin kulaklarına ulaşan abanoz saatin boğuk sesi daha belirgin bir şekilde hissedilmekteydi.

Ancak diğer odalar çok kalabalıktı ve buralarda hayatın kalbi çok canlı atmaya devam ediyordu. Eğlence saatin gece yarısı olduğunu haber vermesine dek devam etti. Ve daha önce söylediğim gibi yine müzik sustu, vals edenler durdu ve her şey daha önceleri olduğu gibi huzursuz bir şekilde kesildi. Şimdi saatin tokmağının on iki kez vurduğu duyuluyordu. Son vuruşun yankıları tamamen kesilmeden önce, birileri kalabalığın içinde daha önce kimsenin farkına varmadığı maskeli bir kişinin varlığından haberdar oldu. Bu kişinin varlığının fısıltısı ve aralarında hoşnutsuzluk ve şaşkınlık yarattığı söylentisi, önce

hayal kırıklığı ve sürpriz ifade eden bir vızılta ya da mırılta şeklinde sonra da terör, korku ve iğrenme şeklinde yayılmaya başladı. Size resmetmeye çalıştığım bu fantastik karakterler topluluğunda sıradan bir görüntünün normalde bu kadar çok heyecan uyandırmayacağı düşünülebilir. Aslında bu gecede herhangi bir maske kullanımı sınırlaması yoktu ancak söz konusu kişi her türlü tahammül sınırı aşmış, Herod'un (2) yaptıklarının ötesine geçmiş, hatta prensin bile kabul sınırlarını zorlamıştı. En vurdumduymaz insanların bile kalbinde duygu tellerini titreten durumlar vardır. Yaşam ve ölümün eşit derecede espri dolu olduğuna inanan, tamamen duygularını kaybetmiş insanlar için bile, bu şekilde bir şakanın yapılamayacağı anlar vardır. Gerçekten de balodaki herkes bu yabancıya ait kostümün ve gösterdiği tavrın ortama hiç de uygun olmadığını hissediyordu. Adam uzun boylu ve gösterişliydi ve de baştan ayağa kefene bürünmüştü. Yüz hatlarını gizleyen maskesi ile neredeyse katılmış bir cesede benzeyecek şekilde giyinmişti; yakından bakıldığında bile gerçek olmadığını anlamak çok zordu. Yine de tüm bunlar, onaylamasalar bile, etrafta çılgınca eğlenenler tarafından katlanılabilir bulunabilirdi. Ancak bu kişi, Kızıl Ölüm'ün kılığına girecek kadar ileri gitmişti. Üstü başı kan içindeydi ve yüz hatlarının tümü ve geniş alnı kıpkızıl bir dehşet içeriyordu. Prens Prospero'nun gözleri rolünü daha ciddiyetle oynamak istermişçesine vals yapanlar arasında yavaş yavaş dolaşan bu ruhsal varlığa takılır takılmaz, önce sarsıldığı sonra da korku ve hoşnutsuzlukla titredığı daha sonra da kaşlarının öfkeyle kalktığı görülmüştü. Yanında duranlara "Bize bu küfür alaycılığı ile hakaret etmeye cüret eden de kim?" diye sordu boğuk

bir sesle. “Yakalayıp maskesini çıkarın da güneş doğarken surlara kimin asılması gerektiğini bilelim!”

Bu sözleri söylerken bu maskeli Prens Prospero'nun da bulunduğu doğu odası da denilen mavi odadaydı. Prens cesur ve güçlü bir adam olduğundan ve de müzik de elini sallamasıyla sonlanmış olduğundan, sesi yedi oda da net bir şekilde yankılandı.

Prensın maiyetiyle birlikte bulunduğu mavi odadaydı Kızıl Ölüm. Prens konuşmaya başladığı ilk anda, bu gruptan bazıları o anda yakınlarında bulunan ve prene doğru gelen bu davetsiz misafire doğru yürümeye başladılar. Ancak, maskeli yabancı partiye katılanlar üzerinde tarif edilemez bir korku oluşturduğundan onu yakalayan hiç kimse olmadı. Maskeli yabancı hiçbir engelle karşılaşmadan kalabalığın arasından geçti; insanlar bir dürtü ile odaların merkezlerinden duvarlarına doğru gerilerken, o prensin bir-iki metre yakınından rahatça geçerek yolunu kesintisiz bir şekilde yürüdü. Ciddi ve ölçülü adımlarla, mavi odadan mor odaya- mordan yeşile- yeşilden turuncuya- bu şekilde tekrar beyaza- ve hatta menekşeye bile; onu yakalamaya hiçbir kimse cesaret edemedi. Ancak o zaman, öfke ve bir anlık korkaklığının utancıyla çıldırmış olan Prens Prospero, altı odanın da içinden koşu koşu geçerken, adamlarından

rından hiçbiri üzerlerine çöken ölümcül bir korku nedeniyle onu takip etmedi. Prens elindeki hançerle o anda uzaklaşmakta olan maskeli yabancının dört beş metre kadar yakınına kadar geldi. Maskeli adam kadife odanın girişine vardığında aniden döndü ve kendini kovalayan prene baktı. Keskin bir çığlık duyuldu- ve hançer parıldayarak siyah halıya düştü, hemen ardından da Prens Prospero'nun cesedi. Kendilerine umutsuzluktan kaynaklanan vahşice bir cesaret gelen kalabalık bir grup, abanoz saatin gölgesinde dik ve hareketsiz duran maskeli adamın üstüne atıldılar; ele geçirdikleri ölüm maskesiyle kefenin içinde hiçbir şey olmadığını görerek tarifsiz bir dehşete kapıldılar.

Artık Kızıl Ölüm'ün varlığı kabul edilmişti. Geceleyin hırsız gibi sızmıştı aralarına. Eğlence içinde çoşanlar eğlendikleri kanlı odalarda teker teker yıkıldılar ve düştükleri yerde can verdiler. En son ölenle birlikte abanoz saatin de ömrü sona erdi. Mangallardaki alevler de söndü. Artık Karanlık, Çürüme ve Kızıl Ölüm her şeye egemendi.

1. Hernani: 1830'larda Fransız yazar Victor Hugo tarafından yazılan bir oyun. Kendilerini Klasiçiler olarak tanımlayan bazı kişiler romantik olduğu için bu oyunun sergilenmesine karşıydılar. Oyunun galasında Hugo sevenlerinin tiyatroyu doldurması için kırmızı renkte özel biletler dağıtmıştı. Oyunu sevenleri karşı çıkanlarla yan yana oturarak sahnedeki oyuncuların rol yapmalarının engellenmesine bir çare olarak bunu düşünmüştü ama kavga çıkmasına engel olamamıştı.
2. Herod: Aşırılıkları, zalimliği ve savurganlığı ile bilinen İsa'nın doğumu esnasında Yahudi kral. Karısını, beş çocuğunu, kız kardeşinin eşini ve oğullarını da öldürür. İsa doğmasın diye iki yaşın altındaki tüm çocukları öldürttüğü söylenir.

ATEŞ, KELEBEK VE İLHAM

Başlıkta belirttiğim üç ayrı kavramdan ayrı ayrı bahsedeceğim. Hep birlikte daldan dala atlarken kafamızın karışmasını istiyorum. Daha sonra sizlerle bu ağacın gövdesinde buluşacağız. Tek başlarına, şimdilik pek anlam ifade etmeseler de hepsi bir araya gelince yapbozun birer parçası olduğunu göreceğiz. Bu nedenle sizden biraz sabır rica ediyorum. Hazırsanız başlayalım.

“Kelebeklerin ömrü kısa olur” dedikleri için çok vakit kaybetmeden, önce kelebekten başlayalım. Bilinenin aksine, kelebeklerin ömrü bir gün değildir. Türlerine göre değişmekle birlikte, ömürleri bir hafta ile bir yıl arasında değişmektedir. bir gün yaşayan kelebek türüne ise henüz rastlanılmamıştır. Tırtılının dut ağacının yapraklarını tatlı tatlı kemirdikten sonra kendisini dış dünyadan soyutlayıp kozasına çekildiğini, kozanın içinde olgunlaşıp bambaşka bir varlık olarak ortaya çıktığını biliyoruz.

Kelebeklerin bir diğer özelliği de soğukkanlı olmaları. Yani ortamın değişen sıcaklığına göre vücut ısılarını koruyamazlar. Bu nedenle soğuk aylarda kış uykusuna yatmak zorundalar. Antarktika gibi çok soğuk ortamlarda ise yaşayamıyorlar.

Kelebeklerle ilgili anlattıklarımın ve sizin bildiklerinizden iki şeyin aklınızda kalmasını istiyorum.

1. Tırtılken kabuğuna çekilip kelebek olması
2. Soğuk ortamlarda yaşayamaması

O kadar soğuktan bahsettikten sonra içimizin ısınması için biraz da ateşten bahsedelim. Bilindiği

üzere bundan yaklaşık 1.7 milyon yıl önce ateşin bulunduğu biliniyor. İlk başlarda avlanma, korunma ve yemeklerin pişirilmesi için kullandığımız ateş, daha sonraları etrafında toplandığımız bir merkez haline geliyor.

Şimdilerde bile kamp alanlarında toplandığımız, içimizden birinin hemen gitarını alıp bir şarkı söylediği ortamların oluşmasını sağlıyor. Bu şarkılardan biri kesin “Akdeniz Akşamları” olur. Vücutların kızgın ateşle, gönüllerin ise muhabbetle ısındığı bir ortam oluyor.

Ateşin teknik özelliklerini ve bildiğiniz diğer tüm özelliklerini bir kenara bırakıp etrafında toplayıcı özelliğini hatırlamanızı istiyorum. Yapbozun ikinci parçasının bize göre en önemli özelliği bu.

Şimdi gelelim 3. ve son parçamıza. Yani ilham. Bu, diğerlerine göre daha soyut bir kavram. Hayatımızın herhangi bir döneminde ilham perilerinin yolunu dört gözle beklemiştir. Şiir yazarken, bir projeden çıkış yolu ararken veya bir sahil kenarında, hep bir esin peşinde koşmuşuzdur. Bu ilham perisi o kadar garip bir şeydir ki beklersin beklersin gelmez, böyle en olmadık zamanda, müsait olmadığın bir yerde aniden gelir. Bir de yanında kalem kâğıt yoksa eyvah! Daha da gelmez.

Bu ilham sayesinde aklımızda bir ampul yanar, şimşek çakar. Beynimizdeki dendrit ve aksonların haberleşmesi yani öğrenme ve hatırlama olayları elektrik sinyali ile olduğundan, ilham ile ampul arasındaki bağlantı bu şekilde açıklanabilir. Ancak biz

yine çok bilinenden değil, az bilinenden ilerleyeceğiz.

Şimdi ilham kelimesinin kökenine inelim.

Arapça lhm kökünden geliyor.

İki ana anlamı var. Hepimizin ilk aklına gelen anlamı: İnsan ruhunu ele geçiren tanrısal güç, esin. Diğer anlamı ise yutma, yakıp bitirme.

Amacımız, herkesin baktığı açıdan değil farklı yön-
lere bakmak olduğu için herkes tarafından bilinen
anlamını bir kenara bırakıp pek bilinmeyen anlamı
olan yakma, bitirme anlamına odaklanacağız.

3. ve son parçamızdan da aklınızda kalmasını iste-
diğim tek özellik; ilham kelimesinin yanma, yakma
anlamının olduğu.

Şimdiii parçalar hazır. Ancak bu parçaları birleş-
tirecek bir yapıştırıcıya, yemek gibi düşünürsek de
bunları karıştıracak bir kaşığa ihtiyaç var. Yapbozun
parçalarını birleştirmek için maddi bir varlığı değil,
bir şiiri kullanacağım.

Benim en çok sevdiğim şairlerden biridir, Ahmet
Haşim'in Karanfil şiiri.

“Yârin dudağından getirilmiş
Bir katre âlevdir bu karanfil,
Rûhum acısından bunu bildi!

Düştükçe, vurulmuş gibi yer yer
Kızgın kokusundan kelebekler,
Gönlüm ona pervâne kesildi...”

Ahmet Haşim karamsar bir şair olarak bilinir. Genel-
de şiirlerini kapalı yazar. Ancak bu Karanfil şiiri, ra-
hat anlaşılır bir şiirdir. Tabi kendince yazma sebepleri
vardır ancak biz bunu anladığımız gibi kullanalım.

Karanfili, yârin dudağına benzetiyor ve gönlü kele-
bekler gibi bu alev etrafında pervâne oluyor ve yanıp
ölüyor.

Hepimiz bir şekilde hayatta kaldık ve bugünlere
kadar geldik. Kafamızda her gün binlerce düşünce
dolaşıyor, dahice fikirler gelip gidiyor.

Bu fikirler ilk doğduğu anda adeta birer tırtıl gibi
zihninizde, karnımızda kelebek olma amacıyla
dolanıp duruyor. Bu binlerce fikirden çok azı kendi
kabuğuna çekilip olgunlaşmayı başarıyor. Bu fikir-
lerin bazıları uzun ömürlü iken bazıları da çok kısa
ömürlü olabiliyor.

Kabuğunu kırıp kelebeğe dönüşen bu fikirler, artık
bizi heyecanlandırmaya, kıpır kıpır etmeye başlıyor.
İçimizdeki ilham ateşinin etrafında pervâne olup
dönmeye başlıyorlar. Bu ilham ateşi hiçbir zaman
tamamen sönmüyor. Üzerine küller birikiyor ancak
yaşadığımız sürece bu sıcaklık hep mevcut. Ve bu
ateşin şiddeti bence gözlerimizdeki parıltıdan anlaşıl-
ıyor.

Ancak hayatımızda bir şeyler oluyor. Bazı şeyler
ters gitmeye başlıyor. Bu fikirleri hayata geçirmek
istediğimizde, aksilik bu ya bir başarısızlık oluyor,
değer verdiğimiz birini kaybediyoruz. İşsiz kalıyoruz,
sevgimizden ayrılıyoruz.

Sevgi ateşiyle, heyecanının sıcaklığıyla karnımızda,
zihninizde büyüttüğümüz binlerce kelebek bir anda
buz gibi ortamda kış uykusuna yatmak zorunda kalı-
yor veya tamamen ölüyor.

Artık ruhsuz, düşüncesiz, üretmeyen bir insan gibi yaşamaya başlıyoruz. Bir anda dünyamız Antarktika gibi buzlarla kaplanabiliyor. Böyle olmamızın kendimize göre haklı sebepleri illaki var. Her ne kadar bu olay çevresel etki gibi görünse de aslında kendi içimizdeki kıvılcımların sönmesinden kaynaklı oluyor.

Ancak yaşamak, var olmak bile başlı başına bir olayken ve yaşamının hakkını vermek gerekirken bu kelebekleri öldürmek kabul edilebilir olmamalı.

Bir sıkıntıyla karşılaşınca içimizdeki ilham ateşini tekrar canlandıracak aksiyonlar almamız gerektiğine inanıyorum. Ateşin alevlenmesi için oksijene ihtiyaç vardır. Bu oksijeni de bazen bir sivil toplum kuruluşunda görev alınca bazen bir kitabın satır aralarında bazen de bir müzik aletinde bulabiliriz. Burası tamamen kişisel bir olay ve herkesin keşif yolculuğunda bulacağı oksijen diğerlerinden farklı. Yeni ortamlara girip farklı aksiyonlar alarak gözümüzdeki kıvılcımın değişimini izleyebiliriz.

Tekrar alevlenen ateşin etrafında toplanan kelebekleri hissetmeye başlayınca hatırlamanızı istediğim son bir şey daha var. Her şeyin azı karar çoğu zarar demişler.

Kelebekler, bu ateşe çok uzak kalıp soğumamalı çok yakın kalıp da yanmamalı. Hayatın her anında korumamız gereken dengeyi, fikirlerimizi yaşatırken de korumalıyız.

Zihninizde büyüttüğünüz her tırtılın, ilham ateşinde ısınacak uzun ömürlü birer kelebek olması ve bu kelebeklerin avucunuzdan sonsuzluğa uçması dileğiyle...

KOCAMAN BİR ÇINAR

Özellikle tiyatro ve film sanatçılarının ulaştığı noktalar, insan zihninin sembolleridir ki oyunlarının kendilik üzerinde yaptığı çağrışımlar sanki bildik, kendine ait sanki içerden bir şeylerden olsun. Rasim Öztekin de zihinlerde böyle vuruşlar yapan, gerçekliği harekete geçiren, insan düzeneğini değerler üzerinden tekrar kurulmasını sağlayan kıymetli bir sanatçıydı. Di'li geçmiş zamanı kullanmak, daha çok yapacağı işler olan bir sanatçının ardından ağır ve zor gelen duyguyu da beraberinde getiriyordu ama bugüne kadar kendi gerçekliğimize sundukları da azımsanmayacak kadar fazla ve kıymetli idi.

Türk Tiyatrosunun orta oyunu sanatçısı kıymetli geleneksel tiyatro temsilcisi İsmail Hakkı Dümbüllü'nün kavuğunu almaya hak kazanan sanatçının, bu emaneti kuşaklara aktaracak olması da aslında kariyerinin, gerçekliğinin ve başarısının ulaştığı en üst noktaydı. Onlarca filmde, tiyatro eserinde, müzikalde, sunumlarını hep başarı ile gerçekleştirmiş, her seferinde de seyircinin zihninde karşılık gelen bir yere konmayı başarmıştı.

Onu anlatmak aslında film ya da dizilerinde kendisini de bir bakıma var etmiş olmasının konforunu da hissetmekle mümkündür. İzlerken yabancılık çekmediğimiz doğallık ve naifliği kendisinde de var olan bu özelliklerin olduğuna inanmamız da bizim için kendiliğinden gerçekleşiyordu. Mandıra Filozofu filminde de sunduğu karakter çok güçlü ve zengin bir adamın karşılaştığı fakir ama varoluşsal kaygı taşımayan son derece mutlu bir kişi ile dostluğu, bu modern ama zorlu dünyadaki hepimizin karşılaştığı kaygılara işaret etmesi bakımından anlamlıydı. Rasim Öztekin'in canlandığı Cavit'in çelişkileri, varoluşsal kaygıları, kendini nesneleşmiş hissetmesi ve aslında bazı yoksunlukların, önce hiçliği anlatıp sonra varlığa ulaşmasını sergilemesi bakımından çok kıymetliydi. Kendimizde de bu sorgulamaları bulmak, Cavit'e acırken bu koşturmalı dünyada aslında kendimize acımak hissine yaklaşmamız da sanatçının o sıkışmışlığını seyirciyeye aktarabilmesindeki başarısı ile mümkün olmuştu. En son Seksenler dizisi ile nostaljinin, içimizdeki ağırlı, sızılı bölgesinin mizahi yansıtmasını, rolünün hakkını vererek bizleri tedavi etmeye başlamasını da her seferinde yüzümüzde gülümseme, kalbimizde özlemlerle izlerken gerçekleştirdik. Biz onun Fehmi karakteri ile yansıttığı, o bildiğimiz ama tanımlamakta zorlandığımız baba dokunulmazlığını, gücünü, birleştiriciliğini, onunla tekrar yaşama fırsatını bulduk. Fehmi, karakterindeki asabîlikleri, çırpınışları hem hep o koltuğunu koruma gayretini gözler önüne seriyordu hem de içindeki küçük

çocuğun kaybetme korkularını ve gönlü geniş sevecenliğini, değerleri ile birlikte sunan sembole de hizmet ediyordu. Fehmi karakteri ve dizi bazen hem hatırlamakta çok acı çektiğimiz dönemleri gözler önüne getiriyor hem de hiç unutmak istemediğimiz anılarımıza, değerlerimize, güzel günlerimize perde aralıyordu.

Fehmi, mimikleri ve dolu dolu kelimeleri ile kurduğu o, "İcat çıkarmayın başıma" cümlesini kurarken bile gözlerindeki ışığı, öfkesi ile önleyemiyor, kurduğu düzeninin kıymetli, kendi içinde dinamikleri yerine oturmuş olmasının sefasını sürüyordu. O cümledeki hem değişimlere cevap veremeyeceği korkusunu taşıyan gelenekçi bir baba hem de zaten bana bunu yapmazlar, yerimden sökmezler diyen koca bir çınarın konforu bulunuyordu.

Birçok insanın yaralarını tedavi etmeye yarayan bu dizi, Fehmi karakteri ile de o dönemin çocuklarının babaları ile yüzleşmedeki sıkıntı ve kaygılarını da sanatçı üzerinden bulmaları çok önemli idi. Sadece iki eser üzerinden anlatmaya çalıştığımız Rasim Öztekin eserlerinde sevgiyi, değerleri, ilkeleri ve kendini gerçekleştirmeyi bizlere entelektüel açıdan sorgulatmayı başarmış bir sanatçıdır. O koca çınar edası ile evlerimize televizyonlardan konuk olurken bizde yaralarımızı iyileştiriyorduk sayesinde. Gölgesinde bir çok sanatçı yetişmiş ve yetişmektedir. İyi ki onu bilmişiz.

AKIŞA TESLİM OLMAK

Hayattan keyif almak gerçekten de söylendiği kadar zor mu, çok mu lüks, keyfini çıkarmak her anın, kendin için yaşamak, bir an bile olsa fazla mı dersiniz hepimiz için?

Dünün yaraları ile yarının kaygıları arasında sıkışıp kalmadan, 'nasıl olacak' telaşına düşmeden yaşamaktan bahsediyorum. Evet, son zamanlarda sıklıkla duyduğumuz anda kalmaktan dem vuruyorum. Romalı şair Horatius'un dizelerinde yer verdiği 'Carpe Diem'den. Tercih ettiğim ifade 'teslim olmak.' "Neye teslim olmak?" demiştim bunu ilk düşündüğümde. Tabiri bulmak güzel, kullanmak çok havalı. Peki içi ne ile dolu? Uzun bir mesai harcadım bunun için, hâlâ devam ediyorum. Cevabı buldum diyemem, sanırım demeyi de tercih etmiyorum. Cevabı arıyor olmak, her durakta bulduğumu sandığım şeyi deniyor olmak inanılmaz keyifli. Bir süre onunla birlikte yaşamak, ağlayan bebeğin susması için emziğine sürülen bal gibi yatıştırıyor beni. Bunu anlatabilmek gibi bir derdim yok, siz bana balın tadını anlatabilirseniz belki bir gün, ben de size anlatırım. Balın tadı damağına vuran bebek hemen susup bu tadı keşfetmeye koyulur ya hani, ben de her yeni buluşumda bunu yaşıyorum. Bu aralar damağımda keşfe çıktığım tat, akışa teslim olmak. Akmak sürüp giden bir eylem. Hayatın akışında devam etmek ve bu akışa teslim olmaktan bahsediyorum.

Bana uygun olmadığını iddia ettiğim, 'yapamam' dediğim ne varsa karşıma çıkıyor bu aralar. Ve hepsini de yaparken buluyorum kendimi. İlginç

olanı zamanında kestiğim ahkâmlara bugün riayet ediyorum. Daha da ilginç olanı ise çekindiğim kadar büyük şeylerle karşılaşmıyorum. İşte bu toslaşmalarımın her birinde akış başka bir şekilde vücut buluyor. Karşıma çıkan her engel, akışın belli bir rotası olduğunu ve ben ne yaparsam yapayım bunu değiştiremeyeceğimi öğretmek için görevli birer memur gibi davranıyor. Peki ama engel varsa nasıl olur da rota değişmez? Yol kapalı ve geçit yok! İşte bu nokta beni aşıyor ve buna dair hüküm vermek de bana düşmüyor. Bunu da deneyimledim, acı da olsa inanılmaz bir öğreti oldu benim için.

Nihayetinde bana düşen sadece kendi vazifemi yapmak! Bu hayatı tek başıma yaşamıyorum ya herkes kendi hissesince varlık gösteriyor. Her varlık da beraberinde sorumluluğunu getiriyor. Demek ki ben sadece bana düşeni yaparsam hem akışta kalabilirim hem de hayattan keyif alabilirim.

Kimimiz akışın önündeki engelleriz kimimiz de bu engelleri kaldırmakla görevli memurlarız. Madem hepimiz birer görev ehliyiz, o hâlde engeli kaldıran kadar koyan da masum değil midir? İşin hakikatinde mevzu bahis akışın devamı ise hepimiz işimizde gücümüzdeyiz.

Alın size af bileti! Affettikçe açılacak belki de akışın önündeki engeller. Biz affetikçe hayat da sunacak bize nimetlerini, engin bir gönülle. O hâlde akışa teslim olmanın sırrı, gelene hoş geldin, gidene yolun açık olsun diyebilmekte saklı olabilir mi? O zaman geçmişin pişmanlık ve öfkelerini bırakıp geleceğin

belirsizlik sularında boğulmaktan kurtulabilir miyiz? Elimizde olan ve bize sunulan en kıymetli emanetin, içinde bulunduğumuz anın idrakine varabilir miyiz?

Siz de duyuyor musunuz, Üstâd yine ses verdi yıllar öncesinden: “İdrakin aczini idrak, idrakin ta kendisidir.”

Tamam, sözümü geri aldım. İçinde bulunduğum anı idrak etmekten önce yaşamaya gayret etmeyi seçiyorum. Akışı anlamaya çalışmaktan ziyade akıp gitmek gibi. Aldığım nefesin vücudumda oluşturduğu değişiklikleri fark etmek ve o nefesi verirken hissettiklerimi seyretmek gibi. Sokakta oturup pazar arabasını ağır aheste çeken amcanın hızına eşlik etmek gibi. Sınıfta ders anlatırken kendinden geçen öğretmeni seyre dalmak gibi. Bir romanı yazarken yaşadığı dünyadan soyutlanıp roman kahramanlarıyla seyr-i âlem yapan rahmetli Emine Işınso misali zamanda ve mekânda yolculuk yapmak gibi.

Yapmam, yaşamam ya da hissetmem gerekenleri değil de o an akışın bana getirdiklerine teslim olarak ağlamak, gülmek, kırılmak, incinmek, oynamak, eğlenmekten bahsediyorum. İçimden geldiği gibi doya doya yaşamaktan, iyi kilerle dolu kocaman bir kitap yazmaktan söz ediyorum. Her sayfasına koyduğum kenar süslerinden satırlarına sakladığım filbahri ve gülibrişim kokularına kadar kendimi yaşadığım bir kitaptan. Dedim ya bunu anlatabilmek gibi bir derdim yok diye, siz düşünün artık dertsiz hâlim buysa...

MUTLULUK NEDİR?

Mutluluk nedir? Bana mutluluğun tarifini verir misiniz? Lütfen gözlerinizi kapatın ve en mutlu olduğunuz ana gidin. Ne zaman, nerede, kiminle?

Bana göre mutluluk bir gülümsemedir. Gözlerin ışıltısıdır, birini mutlu etmektir, bir çocuk kahkahasıdır, heyecandır. Küçük anlar, küçük anlardır. Mutluluğun parayla, maddiyatla işi gücü yoktur. Mutluluk paylaşmak, mutlu etmektir. Mutluluk bazen sesli bir kahkaha bazen de göz göze gelmektir.

Hani bazı kitaplar vardır. Okursunuz, hayatınız değişir. Hani bazı filmler vardır. İzlersiniz, ömür boyu etkisi devam eder. Ben de bir sosyal deney videosu izledim. Adı, “Çocuklar hangi anılarını hatırlıyor?” O videodan sonra hayatta attığım adımları daha dikkatli atıyorum. Sosyal deney gerçek mi senaryo mu bilinmez ama çok etkileyici olduğu kesin.

Deneyde, aileler ve çocuklar bulunmaktadır. Farklı odalarda önce ailelere çocuklarının en mutlu olduğu an soruluyor sonra çocuklara en mutlu oldukları an soruluyor. Aileler hep maddiyata dayalı hikayeler anlatıyor. Örneğin, ”Odasını değiştirmiştik, yeni oyuncak almıştık.” şeklinde. Çocuklar ise küçük mutlulukları anlatıyorlar. Mesela, “Annemle kek yapmıştık, babamın göbeğine zıplamıştım, kardeşim doğmuştu,” şeklinde.

Her defasında ağlaya ağlaya izlerim bu deneyi. Hatta her aileye izlemelerini tavsiye ederim. Çocukların en mutlu oldukları anlara bakalım. Hep küçük gülümsemeler hep huzurla dolu. Aile içinde ve parasız. Paranın mutlulukla işi gücü olmadığı anlardır. Bu anılar bana ders oldu, bu anılar bana yol gösterdi. Hayat bu anlardan ibaret, maldan mülkten değil. Mutluluk banka hesabı değil, anı kasasıdır.

Oğlumu büyütürken hep anılara, küçük anlara odaklandım. Onu küçük mutluluklarla büyüttüm. Ara ara sorarım ona en mutlu olduğu anı. Her seferinde, “Annemle oynadığım an ya da aktivite yaptığımız an” diye cevap verir, doğru yolda olduğumuzu anlarım.

Mutluluk çok da uzaklarda değil. Hani bir söz var ya mutluluk avucunuzun içinde diye, gerçekten öyle. Mutluluk bizim elimizde. O kadar örnek var ki etrafımızda, en güzel örnek hepimizin deneyimlediği Covid-19 krizidir.

Kriz öncesi, böyle bir salgın olacak ve iki yıl evden çıkmayacağız, sevdiklerimize sarılamayacağız, birbirimizi göremeyeceğiz deseler, inanmazdık hiçbirimiz. Hepimiz üzüldük, hayat standartlarımızı değiştirmek zorunda kaldık. Sevdiklerimizi görebilmenin, sevdiklerimize sarılabilmenin değerini anladık. Çok zor günler yaşadık, daha geçmedi ama geçecek.

Kimler kârlı çıktı bu krizden? Bakış açılarını mutluluğa çevirebilenler kârlı çıktı. Yeni hobiler edinenler, yeni okullara başlayanlar artıyla çıktı bu krizden. Kendine bilgi ve birikim katanlar kârlı çıktı.

Yaşadığı mutsuzluğu ve hayal kırıklığını faydalı bir işe veya bir küçük mutluluğa dönüştürebilenler hayatlarında da yeni bir döneme merhaba dedi. Örneğin, iş yerlerini Home Office'ye evirebilenler, tüm eğitimleri online eğitime dönüştürebilenler, online derslerinde başarılı olabilenler, hobilerini işe dönüştürebilenler, evdeki günlerini olumlu yönde değerlendirebilenler, kendi kendilerine yetenler, bu krizi en az zararla atlattılar ayrıca hayatlarına değer kattılar. Özünde küçük şeylerden mutlu olabilenler, bu krizde de mutlu oldular.

Hayat dertlerin içine sıkıştığımız bir labirent gibiyken labirentin dışına çıktığımızda aslında sorun olarak boğuştuğumuz şeylerin pek de sorun olmadığını, bizim şikâyet ettiğimiz hayatın başkalarının hayali olduğunu, dert dediğimiz şeyin, zıplamak üzere saklandığımız bir çukur olduğunu fark edebileceğiz.

Peki, maddiyata dayalı mutluluk nedir? Olur mu, sürer mi, gerçek bir mutluluk mudur? Çikolata mutluluğunu anlatır sevgili Ece Üvey. Çikolata yediğiniz zaman mutlu olursunuz ama su içtiğiniz an, mutluluk hissi biter. Bu mudur mutluluk? Bu ne demek, bir düşünelim. Çikolata mutluluğuna maddi mutluluk diyebiliriz. Ekşi sözlüğe mutluluk nedir diye baktığımızda, ilk karşınıza çıkan paradır. İşte bu tam çikolata mutluluğudur. Geçici mutluluktur.

Bizim çocukluğumuzda, çok az oyuncığımız vardı ve o oyuncaklarla mutluyduk. Biri bizden mutluluğun tarifini istediğinde, hayatımız bir film şeridi gibi gözlerimizin önünden geçer. Çocukluğumuz geldiğinde gözümüzün önüne, hepimizde bir gülümseme belirir. O, az oyuncakla mutlu olan çocuklar gelir oturur yanımıza. Hepsi bir anı ama taptaze.

Peki, şimdiki çocuklara sorun, en sevdikleri oyuncak nedir, ya da kaç tane oyuncakları var? Sayısız oyuncakları var. En sevdikleri oyuncak bulmak için bir süre düşünmeleri gerekir ve ne yazık ki bulamazlar. Oyuncak, oyuncak dükkanından eve gelene kadar onları heyecanlandıran bir objedir. Bizim kattığımız anlam, sahip oldukları oyuncak sayısına bölünerek azalmış gibidir. Bu yüzden mutluluk oyuncakla eş değer değildir.

Elimizde maddi dünyadan arınmış sadece anılarımız kaldı. Mutluluk küçücük anların içine sığınmış ve bize el sallıyor, gel beni bul diye. Haydi, küçük mutluluklarımızı biz yaratalım, küçücük mutluluklarımızı biz yaratalım. Hep gülümsemeniz dileğiyle...

BÜTÜNE DAİR

“Bütün kendisini oluşturan parçaların aritmetik ortalamasından daha büyük,” derdi bir gönlü güzel. Bu bütün güzel bir müzik eserine, latif bir tebessüme, bir anne yemeğine ve dahi bir eşref-i mahlukata dair olabilir. Bütün, onu varlayan cümle unsurun biraradalığının selama duruşudur, ahengidir, muhabbetidir.

Gögebakanların, bir ağaca saatlerce dikkat kesilenlerin, bir hanımeli kokusunda ruhu uçuşanların, seher vaktinde kuş cıvıltılarına karışanların, çöplüğün içinde de olsa bir gül olup bitiverenlerin kavrayabileceği türden bir bütünden bahsediyorum. Zübde-i alem olan zerrecikten.

Parçalarsa pek çoklar. Bir ten kafesinde mana içre mana, mananın manadan perdelendiği engin deryalar, binbir renk cümbüşüyle, iyisiyle kötüsüyle parçalardan birer parça. Pek çetin parçalar alemi, parça, insan, ins, üns, nisyân.

Bütüne dair olduğunu, onun bir parçası olduğunu unutan, tek başınalığına bir bütünlük elbisesi giydirmeye alışan, bir ağaçtan, bir kuş cıvıltısından, bir kalbe dokunur olmaktan uzakta, daha fazlasının telaşında, yüz-yıllık koşusuna alışagelen insan. Bundan sanırım kalbin kıymet bilmezliği, incelikleri sezemeyişi, dünyayı ateşe vermesi, varlığın kimyasını bozması, kan dökmeye ve bozgunculuktaki mahirliği, “tüket!” buyurganlığı.

Parçalar da bütüne dair oysa. Kendinin bir bütün olduğu sanırısı hep bir aldanış, hep bir ziyan. Parçanın benlik kasvetinden ve yarattığı kültürel zehirlenmeden nefes alamayışımız, ötekine karşı ördüğümüz duvarları yükselttikçe kendi hücremizde hapsolumuşuz, bir kalbi derinden kavrayamayışımız, kendimize dahi perdelerin ardından bakışımız... Şairin de dediği gibi bir türlü izin vermeyişimiz yolumuza konan kuşlara.

Bocalar bazen unutmaya hastalığına tutulan ve bu unutuşlarına alışkın insan. Sistemli bir kötülüğün inşa edildiği bu zamanda, sistemli iyiliğin neresinde bulunduğundan, anlam arayışı içerisinde kendisiyle savaşımdan bocalar bazen insan. Biraz hatırlar gibi olduğunda farkeder ki bu dünyalık savaşımdan galip çıkanlar da geçti ve dahi geçmekte.

Nevi şahsına münhasır, renklerine dünya kokusu sinmemiş, bastığı toprağa incitmeden, ederlerin güm-bürtüsüne aldırmandan değerleri ile yaşam alanı oluşturmuş, en büyük dertleri tekâmüle sebep, samimi insanlar... “Aramakla bulunmaz” derler ya. Ve yine derler, “Ama bulanlar hep arayanlardır.” Bu kültürel zehirlenme çağında varlığıyla nefes almaya vesile kılınmış insanlar.

Yaşamın fraktal dokusunda bir parçanın nasıllığını sorgulaması, kendi içinde, yöresinde ve diğer parçalarla muhabbetinde bocalaması pek mümkün lakin bütüne dair ne varsa ilahi bir düzen içerisinde. Sakin ol dostum, gayretli ol, eylemde ol ve teslim ol! Üns ve nisyandan ibaret olmayan ins'e selamımdır.

Aşk olsun!

SAKİN OL! KENDİNE BAK!

Üniversite tercihi yapacak genç arkadaşım öncelikle seni tebrik ediyorum. Dünyayı ve ülkemizi etkileyen Covid-19 salgınında böylesi zorlu bir hazırlanma sürecini bitirdin ve tercih dönemine geldin. Üniversite tercih dönemi bilgiye ve deneyime en çok ihtiyaç duyulan zaman dilimlerinin başında geliyor.

Tercih yapacak genç arkadaş, bu dönemde tercihlerin ilgili o kadar çok şey duyacaksın ki kafan karışacak.

Herkesin bu dönemde üniversite tercihleriyle ilgili az ya da çok fikri vardır. “Şu üniversiteye git çok iyi edersin, hayatın kurtulur. Şu bölüm var ya gelecek elli yılın mesleği olacak. Şu an çok bilinmiyor ancak göreceksin gelecekte çok aranan bir meslek olacak...”

Bunun gibi cümlelerin sayısını artırmak mümkün. Peki ne yapmalı?

Öncelikle yapman gereken sakin olmak. Sonuçlar nasıl gelirse gelsin sakin kalmak önemli. Beklediği-

nin üzerinde veya altında bir sınav sonucuyla karşılaşmış olabilirsin. Sonuçta bu bir sıralama sınavı. Tercih yapmayı düşündüğün üniversite ve bölümü öncelikle sen araştırmalısın. Öyle bir dönemdeyiz ki bir mail, Instagram veya WhatsApp mesajıyla üniversitelerle rahatlıkla iletişim kurabilirsin.

PUAN VE SIRALAMAYA DEĞİL KENDİNE BAK

Sınav sonucunda oluşan puan ve sıralama elbette önemlidir. Bununla beraber en önemlisi ve kıymetlisi senin ne istediğindir. Sırf puanım bir üniversiteye yetiyor diye tercih yapmayı hiç planlamadığın bir üniversiteyi ve bölümü tercih etme.

Puanıma yazık olur diye düşünüyorsan, kendine yazık etme lütfen. Gelecekte yapacaklarınla, kendini nerede görmek istediğinle, çalışmaktan keyif ve tutku duyacağın işle ilgili çaba sarfetmelisin. Kılavuzda baktığın o puan ve sıralamalar, geçen yıl tercih yapanların. Sen ne istiyorsun, lütfen onu düşün ve kendini ona hazır-

la. Sen kendini ne kadar hazırlarsan hayatta sana o kadar hazırlık yapar.

TUTKU DUYMAK

Gelecekte hiç çalışmamanın yolu, sevdiğin işi yapmaktır. Sevdiğin işi yaptığında hem daha az yorulursun hem bedenen ve zihnen genç kalır hem de bu yaptığın iş için para kazanırsın. Para kazanmak deyince, orayı da bir cümleyle açayım. Tercih

döneminde gençlerin en çok sorduğu soruların başında geliyor. “Bu bölümü bitirince kaç para kazanırım, şurayı bitirince ne kadar maaş alırım,” diye. Sen tutkuyla yaptığın işi bul, emin ol maddi kazanç arkasından gelecektir.

MESLEKLER DEĞİŞİYOR

Benim babam çalıştığı işyerinde emekli olana kadar çalıştı ve emekli oldu. Ben ve sen farklı farklı sektörlerde çalışarak hayatımıza devam edeceğiz. Bazı araştırmalar, on beş farklı sektörde çalışmaktan bahsediyor. Ülkemizin gerçeklerini düşününce beş altı sektörde, farklı zamanlarda çalışma hayatında olacağız. Mesleklerin yapılış biçimi değişiyor, mesleklerin adı değişiyor ve sektörler oluşuyor. Kendini nerede konumlandırmak istiyorsan istenilen yetkinlikleri ve becerileri kazanmaya çalış.

ÜNİVERSİTE KÜLTÜRÜNÜ YERİNDE GÖR

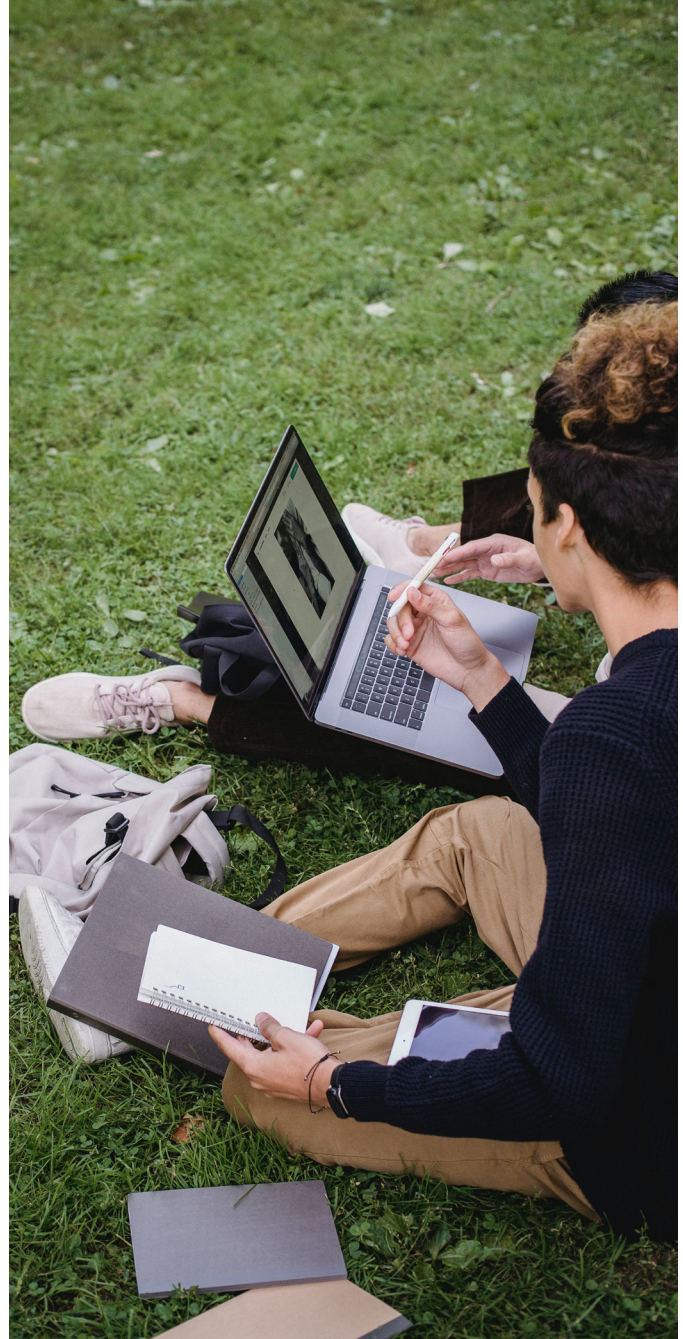
Dünyaya açılan, uluslararası öğrenci değişimi olan ve dijital altyapısı olan üniversiteleri tercih listende bulundur. Üniversite, adı üstünde evrensel bir kampüs ve kültürdür. Her üniversitenin kendine göre ayrı kültürü vardır. Bu nedenle mümkünse tercih

yapacağın üniversiteyi gez ve bilgi edin. En azından çevrimiçi olarak gezebilirsin!

Tercih ettiğin üniversite çok büyük ihtimalle mezun olacağın üniversite de olacağı için aidiyet duygusu oluşturacağın üniversite kültüründen yana tercihini yap. Üniversiteyi üniversite yapan en önemli unsurların başında, akademik ve profesyonel kadrosu gelir. Akademik ve profesyonel kadronun ulusal ve uluslararası bağlantıları senin için de büyük avantaj olacaktır.

Son olarak toparlamak gerekirse, sonuçlar ne olursa olsun sakın ol. Çevrendeki herkesi dinle, kararını kendin ver, kendine bak. Meslekler hızla değişiyor, o nedenle sevdiğin ve tutkuyla yapacağın işi bul, yetkinliklerini geliştir.

Üniversite kültürüdür. Kültürü olan, orada olmaktan mutlu olacağın üniversiteyi tercih et. Her zaman

YAPBOZ

“Ne okuyorsun?” dedi. “Simyacı” dedim. “Ohooo... Abim bayağı geriden geliyorsun,” dedi.

Aslında ikinci turdaydım.

İnsan her zaman çok okumalı ama bir yaştan sonra bilgilerini bilgeliğe çevirebilmek için dönüp o okuduklarını bir kez daha okumalı. Zihin okuduğunu alır, diğer okuduklarıyla da birleştirip anlamlandırır. Orta yaşlarda ise zihin, bu anlamlandırmaya yaşamışlıklar eklemeye başlar. Bu nedenle, yirmi beş yaşında okuduğum Simyacı ile kırk yaşında okuduğum Simyacı aynı cümlelerin yazılı olduğu farklı kitaplardır. Neresi farklıydı? sorusunun yanıtı kişiden kişiye değişecektir. Bu farkı anlatmak bir kitap değil, kişilik çözümlemesi olacaktır.

Küçük Prens örneğin. Hangi yaşlarda, kaç kez okuduğunuzu düşünün. Bir çocuğa da aldığımız ya da almayı düşünebileceğiniz bir kitaptır. Sizce o çocuk ve siz aynı kitaptan aynı anlamları çıkaracak mısınız, Küçük Prens sizce sadece bir çocuk kitabı mıdır?

Üniversitenin birinci sınıfının ilk dersine heyecanla girmiş ve profesörün gelip de anlatacaklarını merakla beklemeye başlamıştım. Beklentim oldukça yüksekti. Hoca sınıfa girdi, kibarca gülümseyip bizi selamladı. Dönüp yeşil tahtaya tebeşirle -kara olmasa da yeşil tahtalar hala vardı o zaman- adını yazdı. Az sonra ilk ders başlayacaktı. Beklenti yükseliyordu. Ve dedi ki “Hayat bir yapbozdur. Koyduğun parçalar onu anlamlandırır.” İçimden, “haydaa” dedim. “Bunun için mi bu kadar sınavlara girdik biz?”

O zamanki algım ve elimdeki birkaç küçük parçayla resmin tamamı için tahminlerim olmuştu. Bu parçalar bana aileden gelen, sosyal çevrem ve çocukluğumun bağlamında bir resim gösterebiliyordu sadece. Doğrusu bu, benim değil bana verilenlerin resmiydi sadece. Okudukça ve yaşadıkça aynı parçalar farklı bir resim göstermeye başladı.

Karate sporunda kara kuşak kavramının nereden geldiğini okumuştum bir yerlerde. Spora başlayan kişiye kıyafetinin üzerine takması için beyaz bir kuşak veriliyor. Bu kuşak hiç yıkanmıyor. Kirlendikçe beyazdan koyu bir renge doğru değişiyor. Kuşağın renginin kararması bu sporda geçen yıllarını ve deneyimini gösteriyor. Kuşkusuz sadece yaş alıyor olmak, kimseye bilgelik ve ustalık katmaz. Geçen yıllar boyunca kendi yapbozuna koyacağı parçaları anlamlandıracak ve daha önemlisi, henüz kuşağı kararmamış olanlara da kendi yapbozundan parçalar vereceksin.

Sadece tek bir alanla ilgilenmek de resmin bütünü görebilmek konusunda faydalı olmayacaktır. Filozof olarak bilinen Platon’un, akademinin kapısına ne yazdırdığını bilirsiniz, “Geometri bilmeyen giremez.” Platon’a göre iki nokta arasında bağ kurup resmin tamamını görebilme becerisi felsefenin de temelidir. Kaldı ki Platon sadece geometri ve felsefe değil epistemoloji, bilim, sanat, etik, edebiyat ve estetik konularında da çalışmalar yapmış ve burardan gelen parçaları kendi yapbozunda birleştirmiştir.

Hayat, yapbozuna hangi parçaları koyduğun, yaşamışlıklarını her alanda okuduklarıyla birleştirip yorumlamana göre değişecektir. Hayata anlamını veren, gözlerini kapamadan önce o yapboza koyduğun son parçadır.

BAYRAM GELMİŞ NEYİME!

Bayram haftasına sayılı günler kalmıştı. Aca-ba bayramın kaçınıcı günü aileme kavuşacaktım, bayram hediyesi ne alsam acaba? Bizim evde herkes pişmaniye sever yine her zamanki gibi terminalden alırım bol bol herkese dağıtırım. Şu nöbet listesi hazırlansa da ona göre otobüs biletimi alsam. Ya bittiyse biletler, ya hiç yer bulamazsam? Ama ayırttım nasıl olsa satmazlar. Gerçi bizim ilçeye tek bir firmanın otobüsü var o da istediğini yapar. Bir keresinde benim koltuğu üç kişiye daha satmışlar. Allah'tan ben biletimi almıştım da oturarak gidebildim. Yoksa altı saat nasıl biter koridor aralığında!

Bu bayram memur olarak gideceğim ailemin yanına. Aslında ruhum hâlâ çocuk. Küçük yaşta işe başlamak insanı hemen büyütüyor ama yine de yeğenlerimin elimi öpmesini istemem. Ben onlara bol bol harçlık veririm onlarda bir güzel istediklerini alırlar.

Gece nöbeti bitmiş yeni gelenlere devir teslim yapmıştık hastaları. Nöbette sıcak sıcak içemediğim bir bardak çayı keyifle içerken hep bayramda

yapacaklarımı düşünüyordum. O sırada acil servis sorumlumuz geldi. Elinde nöbet listesi vardı.

“Kızlar bayram listeniz hazır,” dedi.

Ben nasıl heyecanlıyım. Bir baktım listeye bayramın ilk ve ikinci günü gündüz vardiyası, üçüncü günü gece vardiyası nöbetindeyim. Şok oldum, öylece kalakaldım. Biraz önce kurduğum hayallerim jet hızıyla terk ettiler beni.

“Bu hastanede ilk yıl resmi tatilleri çömezler tutar,” dedi oradaki yıllanmış hemşirelerden biri.

Tam ağlamak üzereydim ki servis sorumlumuz Arif abi yanıma geldi.

“Hatice, senin için çok zor biliyorum ama böyle olması gerekiyor. Sana söz, bayramdan sonraki hafta nöbet izinlerini birleştirip seni memleketine göndereceğim” dedi.

Şu Arif abi ne iyi insan. Ne kadar adaletli. İlk günden beri benim işlerimi hep

kolaylaştırdı. Öyle ki acil serviste çalışıp bir yandan da üniversite eğitimimi bitirmem için nöbetlerimi hep ders programıma göre ayarladı. Hem çok da becerikli. Acil serviste ne bozulsa yapar, kim dara düşse yetişir. Bir de şu bayram listesi istediğim gibi olsaydı. Yapacak bir şey yok. Demek ki çömezlik bunu gerektiriyor. Bunu aileme nasıl söyleyeceğim? İşin bu kısmı daha zor geliyor bana. Şimdiden boğazım düğüm düğüm oldu bile. Telefonu babam açtı.

“Babacığım kural böyleymiş, ilk yıl çömezler tutarmış bayramları,” diyebildim.

Sonra boğazımdaki düğümler sonuna kadar açıldı. Telefonun ahizesini karnıma bastırdım. Hıçkırma hıçkırma ağladım. Ağlamam bittiğinde babam teselli cümlelerine devam ediyordu. İyi kötü kapattım telefonu ama sanırım o da her şeyin farkındaydı.

Bayram sabahı en düzgün formamı giydim, güzelce makyajımı yaptım, ayakkabılarımı temizledim. Acil servis beni bekliyor, haydi bakalım bayram nöbetine. Nöbeti devreden arkadaşlarla bayramlaştık, hastane idaresinin gönderdiği bayramlık ikramları bir güzel yedik. Sıra geldi hastalara. Hasta sirkülasyonu çok fazla bu acilde. Ama acilin birde yoğun bakım kısmı var. Bazen buradaki hastaların servise alınma süresi uzayabiliyor ve biz onlarla bayağı samimiyeti ilerletiyoruz.

İlk tedavilerini hızlıca ve neredeyse hiç konuşmadan bitirdim. Bakım saatinde, bizim adını Pamuk Teyze koyduğumuz hastaya sıra geldi.

“Neyin var senin? İlk defa seni böyle suratı asık görüyorum,” dedi.

Ben zaten bahaneye bakıyorum, başladım ağlamaya. Yanına oturuverdim, pamuk ellerini tuttum. Diğer hastaların hepsi bir anda başlarını bana çevirdiler.

“Ailemden ayrı geçirdiğim ilk bayramım, biraz duygulandım,” diyebildim.

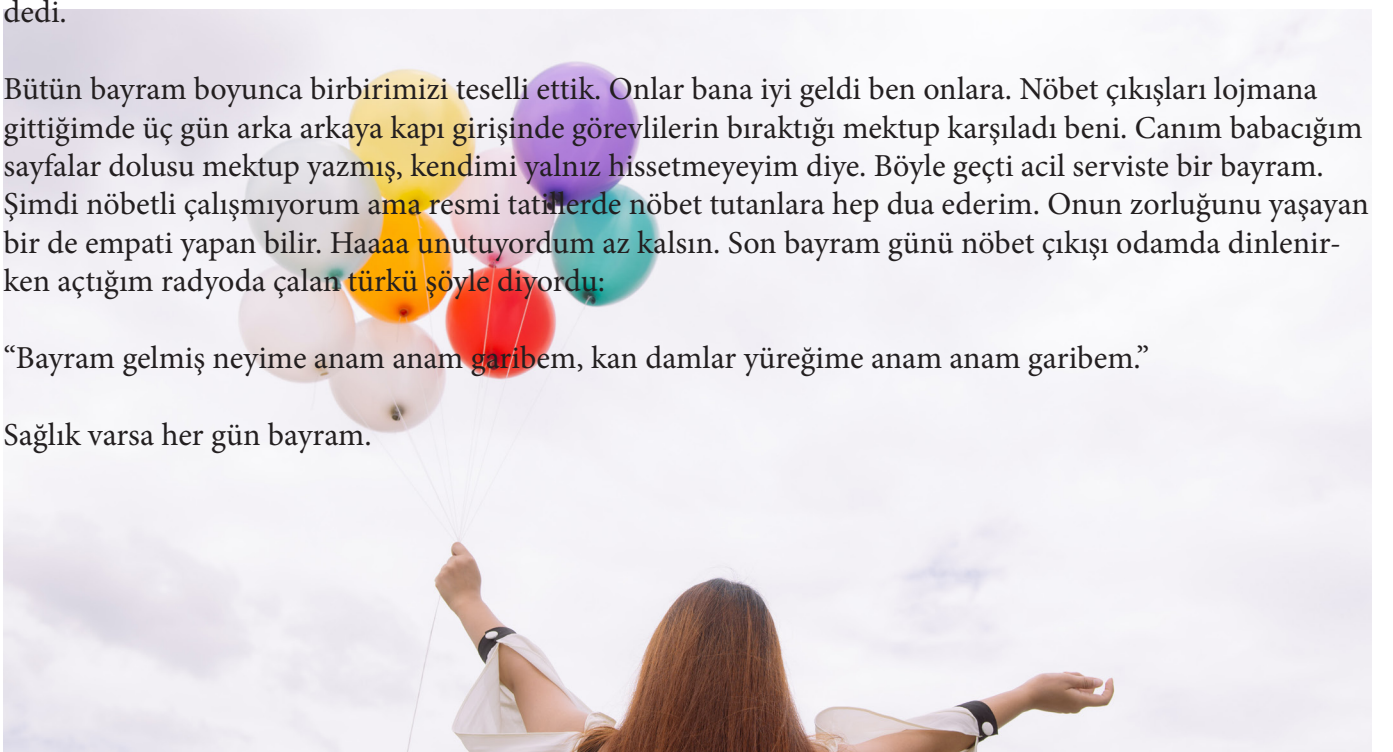
Bu sefer Pamuk Teyze de ağlamaya başladı.

“Benim evlatlarım yurt dışında üstelik hasta olduğumu ve hastanede yattığımı da bilmiyorlar. Gelme durumları yoktu, üzmemek için diyemedim. Bu bayram sen bana evlat ol ben sana ana olayım, ne dersin?” dedi.

Bütün bayram boyunca birbirimizi teselli ettik. Onlar bana iyi geldi ben onlara. Nöbet çıkışları lojmana gittiğimde üç gün arka arkaya kapı girişinde görevlilerin bıraktığı mektup karşıladı beni. Canım babacığım sayfalar dolusu mektup yazmış, kendimi yalnız hissetmeyeyim diye. Böyle geçti acil serviste bir bayram. Şimdi nöbetli çalışmıyorum ama resmi tatillerde nöbet tutanlara hep dua ederim. Onun zorluğunu yaşayan bir de empati yapan bilir. Haaaa unuttuyordum az kalsın. Son bayram günü nöbet çıkışı odamda dinlenirken açtığım radyoda çalan türkü şöyle diyordu:

“Bayram gelmiş neyime anam anam garibem, kan damlar yüreğime anam anam garibem.”

Sağlık varsa her gün bayram.

Reklam vermek ister misiniz?

2017'den itibaren faaliyetlerimize başladığımız zamandan bu yana geçen sürede bir çok gönüllü iş yapmış bulunmaktayız ve hedefimiz daima hep daha fazla insana ulaşmak olmuştur. Belirli bir noktadan sonra artık daha fazla insana ulaşmak maliyet gerektirmekte ve gelir kaynağına ihtiyacımız bulunmakta. Bu yüzden dolayı Web sitemizin hosting domain masrafları, Instagram, Facebook ve daha farklı platformlardaki Fikirperest Dergi, Geleceğimiz Kitapta ve Bir Ömür Bir Hikaye projelerinin tanıtım masraflarını karşılamakta güçlük çekmemiz, reklam ve sponsor arayışları içerisine girmemize sebep olmaktadır. Bizlere destek olmak isterseniz reklam, sponsorluk, iş birliği yapabilir ve bizlere destek olabilirsiniz. Bu süreçte amacımız her gün yeni bilgilerle çok daha fazla insana fayda sağlayabilmek ve farkındalık kazandırmaktır...

FİKİR **PERVER**

BEN BU ADAM GİBİ OLMİYCAAAM

Babası memurdu. Yedi çocuklu köylü bir ailenin güç bela memur olabilen, memur olduğu için de yatacak babasına maddi olarak bakma görevi en çok ona düşen, kendinden küçük dört kardeşinin okutulması ve evlendirilmesiyle ilgili sorumluluk ve masrafları üstlenen, maaşının üçte birini ev kirasına, üçte birini ana babası ve kardeşlerine ayıran, kalan maaşıyla da eşini ve iki çocuğunu geçindirmeye çalışan bir memurdu. Tayin oldukları küçük Anadolu şehrinde ev kirası düşük olduğu için oturulabilecek en fakir semtte oturuyorlardı. Ona, babasının mesai arkadaşları daha hali vakti yerinde gibi gelirdi. Ama bilirdi ki mahalledeki arkadaşlarının aileleriyle kıyaslandığında kendileri zengin bile sayılırlardı. Nereden mi biliyordu? Çünkü o kenar mahalle okulunda iskarpin giyebilen tek çocuk oydu. Arkadaşları alay ederlerdi onunla “zengin çocuğu” diye. Kıskançlıktan olsa gerek, neredeyse tamamı kara lastik pabuç giyen çocuklar onun ayakkabısına ba-

sarlar ve “zengin çocuğu” diye kızdırırlardı. Bilmezlerdi neden iskarpin giydiğini. Oysa bazen çarıklı bazen de yalınayak büyüyen babasının ahdi vardı evlatlarına iskarpin giydirmek için.

Annesi ev hanımıydı. Tanıdığı en zeki kadınlardan biri. Anadolu’da küçük bir kasabada doğan ama kız çocuklarının çoğu gibi ilkokuldan sonra okutulmayan, kazandığı hemşire okuluna gönderilmediği için babasına hala kızan, neyse ki ilk ve son aşkıyla evlenen ve gurbete giderek baba baskısından kurtulmayı başaran, azimli ve mücadeleci bir anne. Öğrenmeye meraklı, elinden her iş gelen, başta ütü ve elektrikli fırın olmak üzere evdeki ve komşulardaki küçük elektrikli aletleri bile tamir eden, biraz da sıhhi tesisat işlerinden anlayan bir anne. Gözütök ve cömert bir baba, kanaatkâr ve maharetli bir anne ve yoklukta eşit olan komşular, arkadaşlar... Öyle bir yokluk ki onunkisi mahallenin en

hali vakti yerinde ailesi bile sayılabilir. O çevrede doğan, büyüyen, yaşayan herkes gibi sabır ve şükür yüreklerinde ve zihinlerinde taşıyorlar, hayatlarının her aşamasında rehberlik alıyorlardı.

Bir de her yaz tatilinde gittiği, annesi ve dedesinin yaşadığı küçük kasaba vardı ki oradaki yokluk ve yoksulluk anlatılır gibi değildi. Neredeyse bütün aileler tütüncüydü. Esnaf yok denecek kadar azdı. Her evde en az beş altı çocuk vardı, tütüne el lazımdı çünkü. Mahalledeki çocukların çoğu sabah erkenden tütüne gider, tütünü kırar, kahvaltıdan sonra tütün yapraklarını önce neredeyse kırk santimlik uzun iğnelere dizer, sonra onları üç metrelik iplere geçirir, yaprakların kurumaları için ipleri salaçlara bağlar, yaş yaprağın ağırlığını zor çeken salaçları da güneş alan yere taşırlardı. Öğleden sonra tekrar tarlaya gider, tütün yapraklarını dev sepetlere doldurur, şansları varsa sepetleri at ya da eşek arabasıyla, yoksa sırtlarında eve getirirler ve tekrar dizmeye başlarlardı. Tütün kırarken belleri ağrır, sıcaktan bunalırlar; tütün dizerken de dizleri tutulur, gözleri uykusuzluktan kapandığı için de bazen kocaman iğneyi ellerine batırır, kanayan parmaklarına tütün yaprağı basarlardı.

Tütüne gidemeyecek kadar küçük ve yaşlı olanlar ise evde kalıp ortalığı toparlar, yemeğe yardım ederler, yağmur yağarsa salaçların üzerini örterlerdi. Tütün yapmayan ya da yapamayanların çocukları ise aileye başka türlü yardım ederlerdi. Yaşı uygun olanlar gündelikçi olarak tarlaya giderler, çok ucuz fiyata sepet sepet tütün dizerler, her Cuma günü kurulan kasaba pazarında el arabasıyla sebze meyve taşırlar, kavun karpuz kamyonlarını boşaltır, pazarda su satanlar kazandıkları üç beş kuruşu da tam anlamıyla ekmek parası olsun diye büyük bir sevinç ve gururla evlerine götürürlerdi.

Çocukların çok sevdiği ve ceplerine üç beş kuruşun girmesine imkân veren bir iş daha vardı: simit satmak. Sabah erkenden, daha sabah ezanı okunmadan, tan yerinin ağarmasına çok vakit varken kalkılır, birkaç arkadaşıyla simit fırınının kapısına gidilirdi. Sabahın ayazında fırının sıcaklığı ve simitlerin mis gibi kokusu hem uykularını getirir hem de ağızlarını sulandırır. Yoğrulmuş, uzun bir halat gibi kesilen, halka haline getirilen, önce kaynayan hafif pekmezli suya atılan, kazandan çıktıktan sonra tezgâhın üzerindeki susamlara bulanmış, dev küreklerle konup içinde odun ateşi yanan fırında giderek kızaran simitleri izlemekten hiç bıkmazlardı. Fırının küreği simitlerle doldurup çıkarması, simit-

leri düşürmeden çevirmesi, iyice kızaran simitleri tezgâha almasına bakmaktan hiç bıkmazlardı. Fırın sahibi simit satacak her çocuğa ayrıca yemeleri için bir simit verirdi. Çok fakir olanlar bir türlü kıyıp da o simidi yiyemez diğer simitlerle birlikte satıp parasını eve götürmeyi tercih ederlerdi.

O, küçük kasabada daha bir zengin çocuğu gibi görünüyordu. Ortama da arkadaşlara da uyum sağlamak gerekiyordu. Elbette gündelikçi olarak tarlaya gidilecek, tütün dizilecek, pazardan eşya taşınacak, kamyonlardan kavun karpuz indirilecekti. Ama işlerin şahı, herkese nasip olmayan simit satma işi mutlaka yapılmalıydı. Arkadaşlarıyla birlikte olmak, onların anlattığı simit maceralarını kendi de anlatabilmek için çok yalvardı yakardı, anneanne ve dedesini sonunda razı etti. Simitçi fırınına yeni simitçi aday olarak gitmeyi başardı.

Sabah ezanından önce gittiği fırından satması için yirmi tane simit verdiler, bir tane de yemesi için. Etti yirmi bir. Arkadaşları simitlerini yemeyip satmayı tercih ettiler; o da zengin çocuğu olduğu sanılmasını istedi. Arkadaşları “sabah namazından çıkanlar kahveye gider, çayla beraber simit yerler” deyince onların peşine takıldı gitti caminin önüne. Sabahçı kahvelerine gitti. Üç beş simit sattı. Kalanlar için de sokak sokak gezmek gerekiyordu, bir de “ta-aazeeeeegevreeeeksiiiiitisteyeeen” diye bağırarak. Gezmek kolaydı da bağırarak ne zordu yarabbi! Sesi bir türlü çıkmıyor, utanıyor, sıkılıyor, korkuyordu. Arkadaşları ayrı ayrı sokaklara dağılmışlardı. Onlar belki de çoktan bitirmişlerdi simitleri. O da yapayalnız kalmıştı elinde simitlerle.

Hava da iyice aydınlanmıştı. Kasabanın simit yenilebilen evlerinden bir pencere açıldı, birisi “simitçi, üç simit ver” dedi. Çok şükür... Sonra iki simit daha gitti. Bazıları “yavrum çok da küçüksün, kimlerdensin” diye sorduklarında çok utanıyordu. Yaşını iki yıl daha büyük söylüyor, uydurma bir sülale adı veriyor, kendi adını da değiştiriyordu. Onu en çok kızdıran da pazarlık yapanlardı. Simitte de pazarlık olur muydu ya?

İlk gün güç bela yirmi bir simit sattı. Güzel paraydı. O parayla tam beş simit alınabilirdi. Beş ekmek parası kazanmıştı. O hafta hep aynı miktarda ekmek parası kazandı. Arkadaşları daha iyiydi. Belki de sadece tecrübe değildi onlarınki. Elbiseleri eskidi; pabuçları kara lastikti hem de yırtık. Saçları da üç numaraya vurulmuştu. Tabii ki millet onların simitlerini alırdı.

O hafta kazandıysa parayla bir çift kara lastik aldı. Yeni pabuçlarını çamurla bezedi, üstüne toz serpti.

Berbere gitti, saçlarını üç numaraya vurdurdu. Artık o da fakir çocuğu olmuştu. Kimse farklı olduğunu bilmeyecek, kimlerdensin, yaşın kaç diye sormayacaktı. Dedesi ve anneanesi yeni görünümünü hiç yadırgamadılar. Aksine sevinip “Aslan yavrum, para kazanıp berbere gidiyor, ayakkabı bile alıyor. Bu çocuk adam olur” dediler. Kılık değiştirmek gerçekten iyi geldi. Artık gereksiz sorulara yalan cevaplar vermesi gerekmiyordu. Üstelik satışlar da artmıştı. İkinci hafta günde on bir ekmek parası kazanabiliyordu.

En çok simit satışının Cumartesi günü köylülerle dolup taşan, koyun, keçi, at, eşek, inek, manda ve kümes hayvanlarının satıldığı mal pazarında olduğunu duymuştu. Fırından elli simit aldı. Kendi simit hakkını da yemedi. Daha gün ağarmadan mal pazarına vardı. Pazar mahşer yeri gibiydi. Çevre köylerden yüzlerce köylü, binlerce hayvan getirmişti. Keskin bir dışkı, gübre ve saman kokusu genzini yakıyordu.

Simitlerin neredeyse yarısından çoğunu ilk bir saat içinde sattı. Belki ikinci tura giderdi. Arkadaşlarından bunu yapanlar olduğunu duymuştu. Annesi ve kardeşi haftaya gelecekti. Onlara hediye almak

istiyordu. Gün bu gündü. Daha bir şevkle bağırdı: “Simiiiiitciiiii”, “Tazeeeesimiiiiit”, “Varmitaaazeeeeeegevereeeksiiiiitisteyeeeen?”

Dev gibi bir atın üzerinde bir adam yaklaştı. “Bana bir simit bir de dokuz lira ver. Ben sana on lira vereyim” dedi.

Çocuk simidi ve parayı uzattı.

Adam simidi ve parayı aldı.

Adam atını mahmuzlayıp dört nala uzaklaştı.

Çocuk anlamadı.

Çocuk şaşırıldı.

Çocuk anladı.

Çocuk o gün akşama kadar kazanacağı tüm parayı çaldırmıştı.

Çocuk ağladı.

İlk kez aldatılmıştı.

İlk kez güveni sarsılmıştı.

Ağladı. Ağladı. Ağladı.

Dokuz yaşındaydı.

“Ben, ben, bennnn büyüyünce bu adam gibi olmaycaam” dedi.

Olmamak için de elinden geleni yaptı.

Reklam vermek ister misiniz?

2017'den itibaren faaliyetlerimize başladığımız zamandan bu yana geçen sürede bir çok gönüllü iş yapmış bulunmaktayız ve hedefimiz daima hep daha fazla insana ulaşmak olmuştur. Belirli bir noktadan sonra artık daha fazla insana ulaşmak maliyet gerektirmekte ve gelir kaynağına ihtiyacımız bulunmakta. Bu yüzden dolayı Web sitemizin hosting domain masrafları, Instagram, Facebook ve daha farklı platformlardaki Fikirperest Dergi, Geleceğimiz Kitapta ve Bir Ömür Bir Hikaye projelerinin tanıtım masraflarını karşılamakta güçlük çekmemiz, reklam ve sponsor arayışları içerisine girmemize sebep olmaktadır. Bizlere destek olmak isterseniz reklam, sponsorluk, iş birliği yapabilir ve bizlere destek olabilirsiniz. Bu süreçte amacımız her gün yeni bilgilerle çok daha fazla insana fayda sağlayabilmek ve farkındalık kazandırmaktır...

FİKİR **PERVER**

Reklam vermek ister misiniz?

2017'den itibaren faaliyetlerimize başladığımız zamandan bu yana geçen sürede bir çok gönüllü iş yapmış bulunmaktayız ve hedefimiz daima hep daha fazla insana ulaşmak olmuştur. Belirli bir noktadan sonra artık daha fazla insana ulaşmak maliyet gerektirmekte ve gelir kaynağına ihtiyacımız bulunmakta. Bu yüzden dolayı Web sitemizin hosting domain masrafları, Instagram, Facebook ve daha farklı platformlardaki Fikirperest Dergi, Geleceğimiz Kitapta ve Bir Ömür Bir Hikaye projelerinin tanıtım masraflarını karşılamakta güçlük çekmemiz, reklam ve sponsor arayışları içerisine girmemize sebep olmaktadır. Bizlere destek olmak isterseniz reklam, sponsorluk, iş birliği yapabilir ve bizlere destek olabilirsiniz. Bu süreçte amacımız her gün yeni bilgilerle çok daha fazla insana fayda sağlayabilmek ve farkındalık kazandırmaktır...

FİKİR **PERVER**

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle 25 okula ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

Asla sana sıradan gibi davranan birini sevme.

Oscar Wilde

Hayatta parayla alınamayacak en değerli şey; senin derdini kendi derdi gibi gören dosttur.

La Edri

Bir ateşim yanarım, külüm yok, dumanım yok Sen yoksan mekanım belli değil, zamanım yok.

Ahmet ÜMİT

İnsan yalnız yüreğiyle doğruyu görebilir. Asıl görülmesi gerekeni gözler göremez.

Küçük Prens

FİKİR **PERVER**